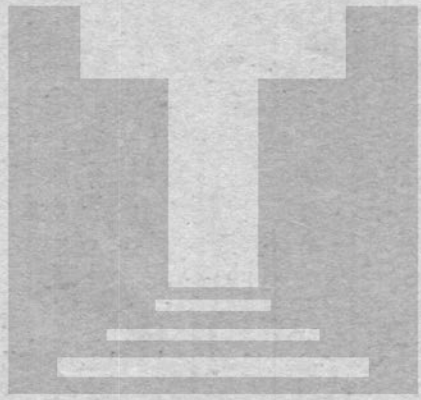
Gençlik örgütlenmesinin ilkeleri ve Türkiye

TÜSTAV

genç öncü yayınları 1

TÜSTAV

Gençlik örgütlenmesinin ilkeleri ve Türkiye

TÜSTAV

GENÇ ÖNCÜ YAYINLARI: 1
ŞUBAT – 1978
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/21 Yenişehir - Ankara

TÜSTAV

Baskı : MAYA Matbaası, 18 01 53

GİRİŞ

Günümüz Türkiye'sinde gençlik, ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Dünyanın birçok ülkesindeki gençlik gibi, hatta, pek çoğundan daha da fazla sorunlarla karşı karşıyadır. Tıpkı, işçi sınıfı ve emekçi halkın tüm kesimleri gibi. Kişi başına düşen gelirden, kişi başına düşen enerji, doktor, konut, beslenme, eğitim olanakları miktarlarına kadar dünya sıralamalarında en alt sırada olan bir Türkiye'de bu doğaldır. Gençliğin Vedat Demircioğlu ile başlayan kurbanlar listesi tüm hızıyla kabarmaktadır. Sıcak savaş hali olmayan hemen hiç bir ülkede görülmeyen, bu katilleri meçhul -ama aslında bilinen- ölü gençler listesi uzayıp gitmektedir. Bunalımdan çıkmak için ellerini emperyalizmin örgütlerine açmış iktidarlar dizisinin yönettiği bir Türkiye'de bu yine doğaldır. Maden işkolunda, tekstil işkolunda, gıda işkolunda, enerji işkolunda, kısacası tüm işkollarında sömürüye ve baskıya karşı direnen milyonlarca genç işçi varken bu durum sürgit devam edemez. Köylerinden çıkmaları bir rastlantı olan, her türlü yaşam ve gelişim olanaklarından yoksun, yazın tarlaya, kışın kahveye hapsedilmiş milyonlarca genç köylü varken, bu durum sür-

git devam edemez. Değil okula gitmek, sokakta dolaşmak için bile olanak bulamayan, her gün ölümlü dakikalar yaşayan, her gün bir yerde cenaze töreni düzenlemek durumunda kalan yüksek ve orta öğrenim gençliği varken, bu durum sürgit devam edemez. Kuru ekmeğin, saatlerce yayan yürümenin, bir işte çalışma fırsatını elde etmenin ne demek olduğunu bilen milyonlarca genç işsiz varken bu durum sürgit devam edemez. Yeter ki, bugünkü durum; milyonlarca işçi, köylü, öğrenci ve işsiz gencin bilincinde yer etsin. Yeter ki bu durum milyonlarca gencin örgütlü birleşik gücü haline dönüşebilsin. İşçi sınıfı partisinin bilimsel sosyalist politikasına ve devrimci yoluna uyumlu bir yolda yürüyebilsin.

Türkiye'de gençliğin önünde duran sorun budur. Örgütlenmek. İşçi, köylü, emekçi, öğrenci ve işsiz gençlerin örgütlü, birleşik kitle mücadelesini geliştirmek. Faşizme, emperyalizme ve gericiliğe karşı gençlik alanında verilebilecek en tutarlı ve en etkili mücadelenin yolu buradan geçmektedir.

ÖNEMLİ BİR SAPTAMA: ÖRGÜTSEL DAĞINIKLIK, ÖRGÜTSÜZLÜK

Gençlik hareketi için bugün söylenebilecek en genel doğru, örgütsel dağınıklık ve gençliğin büyük bir kesimi için söz konusu olan örgütsüzlüktür. Her ne kadar büyük kentler düzeyinde, bazı küçük kasaba ve kentlerde çeşitli örgütlenmeler varsa da, yurt düzeyinde federasyonlar ve gençlik dernekleri varsa da, bu durum gençlik kesiminin örgütlendiği anlamına gelmemektedir. Gençliğin büyük kesimi, yüksek bir örgütlenme potansiyeline sahip olmakla birlikte, örgütsüz ve dağınıktır. Bu durum egemen sınıfların istediği bir sonuçtur.

"Örgütsel dağınıklık" ve "bu durumun olumsuz etkileri" yalnız bugün karşımıza çıkmış sorunlar değildir. Gerçekten,

Türkiye'de sürekliliği olan bir gençlik örgütlenmesine rastlanamamaktadır. Kuruluş tarihleri oldukça eskilere giden (TMGT, MTTB gibi) bazı öğrenci örgütleri ise, bir zamanlar burjuva iktidarları tarafından kurdurulmuş, sonradan işlevlerini yitirmiş, kitle tabanı olmayan örgütlerdir. Sosyalistler de gençlik örgütlenmesi alanında kalıcı adımlar atamamışlardır. Ne bugün ne de dün, kökü geçmiş mücadelelerden gelen, geçmiş mücadelelerin mirasını devralmış gençlik örgütleri kurulabilmiş değildir. Değerlendirilmesi ve yararlanılması gereken birçok olumlu, olumsuz deneyden geçilmiş olmakla birlikte, üzerinde yapının yükseleceği temeller atılmış sayılamaz. Bunun nedenini Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin nesnel ve tarihsel koşullarında ve buna bağlı olarak da işçi sınıfının politik hareketinin durumunda aramak gerekir.

İŞÇİ-EMEKÇİ GENÇLİĞİN ÖRGÜTLENMESİ YOLUNDA ADIM ATILAMAMASI GENÇLİK HAREKETİNDE CİDDİ BİR BOŞLUK YARATMIŞTIR.

Ülkemizde işçi sınıfı hareketinin ve mücadelesinin 150 seneye yaklaşan bir geçmişi olmasına rağmen, bu hareket uzun yıllar politik yönlendiricilikten yoksun kalmıştır. 1920'lerden sonra ise işçi sınıfının politik hareketi sürekli ağır baskılar altında tutulmuş, işçi sınıfı partisi her koşul altında mücadeleyi yönetme yeteneğini tam olarak gösterememiştir. Baskıların yol açtığı kesintilerden sonraki dönemin bir öncekinin mirası üzerine inşası yerine, dağınıklığa daha çok raslanmış, hatta yer yer hareketin geçmişi inkar edilmiştir. Ancak geçmiş mücadele birikimlerinin 1961'de kurulan Türkiye İşçi Partisi'nde ifadesini bulmasıyla, geleceği olan bir politik örgütlenme dönemine girilmiştir. Türkiye İşçi Partisi 1962'den, kapatıldığı 1971 yılına kadar sosyalist kimliği aşama aşama gelişen bir örgüt olmuştur. Bu süre boyun-

ca, daha önce hep aydınların ağır bastığı sosyalist hareket, giderek gerçek sahibine, işçi sınıfına mal olmaya başlamıştır. Sınıf sendikacılığı ise Türkiye'de (DİSK'in kurulmasıyla) 1967'den başlayarak gerçeklik kazanan bir olgu haline gelmiştir. Bugün en ileri sendikalarda bile sınıf sendikacılığını hayata geçirme mücadelesi hâlâ sürmektedir.

Öte yandan burjuva devrimi sürecinin çeşitli aşamalarını noktalayan 1908 Meşrutiyet, Kurtuluş Savaşı ve 27 Mayıs 1960 hareketlerinde ilerici aydınların ve öğrencilerin büyük rol oynadıkları görülmüştür. 1960 sonrasında da öğrenci gençlik ilerici fikirlere en açık ve örgütlenmeye en yatkın toplumsal kesimlerden biri olmak özelliğini geliştirmiştir. Bu koşullar sosyalist hareketi bütünüyle etkilediği gibi, onun gençliğe bakışına da tek yönlülük getirmiştir. Gençlik hep öğrencilerden ibaret sayılmış ve öğrenci gençlik örgütlenmelerinin dışında bir örgütlenme çabasına girişilmemiştir. İşçi-emekçi gençliğin örgütlenmesi yolunda adım atılamaması gençlik hareketinde ciddi bir boşluk yaratmıştır. Hareketin sınıf karakteri, daha baştan yanlış eğilimlerin uç vermesine yol açmıştır.

Bugün öğrenci gençlik kesiminde süren örgütsel dağınıklıkta bu sürecin önemli payı vardır. Çünkü, Türkiye'de gençlik örgütlenmesinin kalıcılığı ve başarısı için gereken koşullar bir arada bulunamamıştır. İşçi sınıfı hareketinin dünyanın çeşitli ülkelerindeki deneyleri bu koşulların en önemlilerinin hangileri olduğunu gösteriyor. Birincisi, sağlam bir işçi sınıfı partisinin varlığı ve bu partinin burjuvazinin tüm baskılarına rağmen mücadelesini kesintisiz yükseltme yeteneğine sahip bir parti olması. İkincisi, böylesine bir işçi sınıfı partisi tarafından yönetilen bir gençlik örgütünün varlığı ve bu örgütün en başta işçi gençlik olmak üzere, işçi-köylü-öğrenci gençliği örgütleyen, onları birleştiren ve mücadeleye sevkeden bir örgüt olması. İşte bu koşulların varlığı

sayesindedir ki örneğin Bulgaristan'da, bugünkü gençlik örgütlenmesi 1912 yılında kurulan gençlik örgütünün devamı olabilmiştir. Çünkü, işçi sınıfı partisi 1891'de kurulan Parti'nin devamı olabilmiştir ve bu Parti bir an olsun mücadelesine ara vermemiş, gençliğin örgütlenmesini teşvik etmeyi ve yönlendirmeyi hiç bir zaman elden bırakmamıştır.

GENÇLİĞE BAKIŞ

Gençlik insanlığın geleceğidir. Gençlik, yarınlar demektir. Gençliğin örgütlenmesi yarınların örgütlenmesi demektir. Bu yüzden kapitalist toplumda burjuvazi ve işçi sınıfı arasında gençliği kazanmak için kıyasıya bir mücadele vardır. Burjuvazi kaçınılmaz sonunu geciktirmek için gençliği aldatmaya, bölmeye, gençliğin ilerici, devrimci her çıkışını ve mücadelesini engellemeye çalışmaktadır. Geleneksel ve çağdaş tüm propaganda araç ve yöntemlerini kullanarak, burjuva ideolojisini her sınıftan gençlik içinde yaymaya gayret etmektedir. (Bu yolda en büyük gayreti ise gençliği politika dışında tutmak için göstermektedir.) Bunun karşısında işçi sınıfı ise gençliğin yolunu aydınlatmakta, onu yarınlara hazırlamaktadır. İşçi sınıfı, gençliğin özveri, atılganlık, cesaret gibi karakteristik özelliklerini ve birleşik kitlesel gücünü devrimci mücadele için seferber etmesine çalışmaktadır. Burjuvazi, gençliği (sömürüsüz bir) geleceğe dönük yolundan saptırarak işçi sınıfının mücadelesini baltalamaya çalışırken, işçi sınıfı tüm gençliği sömürü düzenine karşı safına çekme çabasındadır. Kesin olan odur ki; bu mücadele her iki taraf için de örgütlü bir mücadeledir.

Genç kuşağın işçi sınıfı mücadelesine ve Parti'ye doğrudan katılmasını sağlamak, her zaman gençler arasında çalışmanın önemli bir ilkesidir. Gençlik içinde etkinlik sağlamak için yapı-

lanlar, bir bakıma devrimin "siyasal ordusunu" oluşturma çalışmasıdır. İşçi sınıfı partisi de genç insanlardan ve gençlik yıllarından beri sınıf mücadelesinde pişmiş insanlardan oluşur. Bunun örnekleri tarihte yaşanmıştır. Örneğin Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi (RSDİP)'nin ikinci kongresinde delegelerin yaş ortalaması 30 idi. Dördüncü kongrede delegelerin % 22'si 24 yaşında, % 60'tan çoğu da 30 yaşından küçüktü. Ekim Devriminin arifesinde, altıncı kongrede, her biri ortalama on senedir Parti üyesi olan delegelerin yaş ortalaması 29'du. Bu on senenin ortalama beş senesi hapishane ve sürgünde geçmişti. Benzer bir örnek yakın tarihte devrimi gerçekleştirmiş Vietnam işçi sınıfı hareketi için de söz konusudur. Devrimci Gençlik Birliği'ni Ho Şi Minh ile birlikte kuran gençlerin pek çoğu daha sonra Hindi Çini Komünist Partisi üyesi olmuşlardı. Vietnam'da 1930'larda Parti'nin bölgesel komiteleri, taşra komiteleri ve Parti hücrelerinin sorumlularının büyük bir çoğunluğu yine 18-21 yaşlarında gençlerdi. Vietnam Devriminin her aşamasında en ağır görevleri yüklenenler ve başaranlar gençlerdi.

Bu önemli örnekler gençlik konusunda gerçekçi değerlendirmeler ve geçerli örgütlenmelerin sonucu oluşmuştu. Hâlâ da aynı biçimde oluşuyor. Gençliğin toplumsal konumu, devrimci mücadele içindeki yeri, işçi sınıfı mücadelesinin gençliğe yol göstericiliği konularını çözmüş her gençlik hareketi önündeki engelleri aşıyor, gelişip serpiliyor.

GENÇLİK BİR SINIF DEĞİLDİR.

1978 Türkiye'sinde gençlik artık bir sınıf olarak değerlendirilemiyor. Bu 1978 gençlik hareketinin geldiği olumlu nokta. Çünkü bir zamanlar gençlik, öğrenci gençlik ile özdeşleştirilmekteydi ve devrimci mücadelenin önderliği gençliğe yükleniyordu. Zaman zaman sözde, çoğu zaman da pratikte görülen bu değerlendirme artık rağbet görmüyor.

Bilimsel sosyalizm, gençlik konusunda da herkesin yolunu aydınlatıyor. Bilimsel sosyalizme göre gençlik bir sosyal sınıf değildir. Başta işçi gençlik olmak üzere, köylü gençlik, öğrenci gençlik, işsiz gençlik ve diğer toplum kesimlerinin gençliği gençlik kavramının içinde yer alır. Bu nedenle gençlik her sosyal sınıftan belli yaş gruplarının oluşturduğu bir toplum kesimidir. Bizim konumuz ise genel olarak sermayeye, sermayenin egemen olduğu düzene karşı olan gençlik, yani işçi-köylü-emekçi-öğrenci-işsiz gençliktir. İşçi gençlik, gençliğin bel kemiğidir. Gençliğin örgütlenmesinin bel kemiği de işçi gençlik olacaktır. Bu gençlik kesimlerinden en fazla örgütlenmeye yatkın olanları işçi ve öğrenci gençliktir. Gerek üretimde topluca bir arada bulunan ve ekonomik sömürüyü yaşayan işçi gençlik, gerekse eğitimde bir arada bulunan ve anti-demokratik baskıları yaşayan öğrenci gençlik örgütlenme potansiyeline sahiptir. Köylü gençlik ve işsiz gençlik de işçi ve öğrenci gençlik gibi kapitalist düzene karşıdır. Onlar da yaşamlarındaki çelişkiler gereği örgütlenme potansiyeline sahiptir. Sorun, bütün bu gençlik kesimlerine ulaşabilmek, onları örgütleyebilmektir.

NEDEN GENÇLİK ÖRGÜTÜ

Dünya nüfusunun yarısının 20 yaşından küçük olduğu biliniyor. Ortalama yaşama süresinin çok kısa olduğu Türkiye de bir gençler ülkesi. Türkiye'de de toplam nüfusun % 60'ı 24 yaşından küçük. Bir bakıma, kitleler içinde çalışan işçi sınıfı partisi gençlik içinde çalışmaktadır. Ancak bütün bunlar, başka bir koşul gerektirmeden gençlerin Parti'de örgütlenebileceği, ya da tek başına Parti'nin çalışmasıyla gençliğin kazanılabileceği anlamına gelmez. Partili olmak genç olmaktan daha önce gelen özellikleri ister. Gençliği kazanmak için mücadelenin yaygınlığı ve esnekliği sağlanmalıdır. Gençliği örgütlemek için bir parti çalış-

masının sahip olduğu genişlik ve esneklikten, daha yaygın ve daha esnek bir çalışma gerekir. Bu da gençlikle doğrudan ve en yakından ilişki içindeki bir gençlik örgütüyle olur.

Parti açısından, gençlik örgütünün oluşturulmasıyla, gençlik içinde Parti'nin platformunun oluşturulması eş anlamlıdır. Parti'nin aydınlatıcı yolundan yürümeyen gençlik hareketi devrimci eylemde başarıya ulaşamaz. Kendiliğinden gelişen gençlik örgütlenmelerinin Parti hareketinin saflarında toplanmaları da tüm gençliğin devrimci mücadele içinde örgütlenmesi sorununa tek başına cevap veremez. Sınıf mücadelesinde gençliğin örgütlenmesi hayati bir sorundur ve bu işçi sınıfı partisinin temel görevleri arasındadır. Parti en başta çeşitli gençlik gruplarının istekleri, gereksinmeleri ve çıkarları karşısında duyarlı olmak zorundadır. Bilimsel sosyalistler gençlik sorunları üzerinde doğru bir politika getirmeye ve bu politikayı ülkelerinde geçerli olan koşullar altında en yararlı biçimde uygulamaya dikkat gösterirler. Böyle bir çalışma ise, gençlik örgütü olmadan düşünülemez.

GENÇLİK ÖRGÜTÜNÜ BELİRLEYEN NİTELİKLER VE ÇALIŞMA İLKELERİ

Gençlik örgütünün, bilimsel sosyalist öğreti ve dünya deneyleri ışığında belirleyici özellikleri ve temel çalışma ilkeleri vardır. Daha sonra tek tek ve ayrıntılı olarak ele alınacak bu ilkeler özetle şöyledir:

1- İşçi sınıfı partisi ile aynı bilimsel sosyalist platform üzerinde olmak, başka bir deyişle, işçi sınıfı partisinin gençlik içindeki platformunu oluşturmak, partinin ideolojik aydınlatmasının ve yol göstericiliğinin önemini her zaman ön planda tutmak.

2- Sosyalizm okulu olmak, eylemleriyle ve sistemli olarak yürütülen sosyalizm eğitimiyle inançlı ve sağlam sosyalistler yetiştirmek, üyelerine işçi sınıfı disiplinini ve mücadele ruhunu aşılamak, bu anlamda işçi sınıfı partisinin yedek gücünü oluşturmak.

3- Yığınsal bir örgüt olmak; üye kazanırken gençlik örgütünün bir sosyalizm okulu olduğunu unutmayarak, dürüstlük, çalışkanlık, samimi olarak sosyalizmi öğrenmeye açık olmak gibi özellikleri yeterli saymak.

4- Proletaryanın çıkarlarına hizmet eden bir sınıf örgütü olarak işçi, köylü, öğrenci, tüm gençliği birleştirmek, bunu hedef almak, özellikle işçi-emekçi gençlerin örgütlenmesine büyük ağırlık vermek.

5- Tüm işçi, emekçi sınıf ve tabakalardan gençlerin toplu olarak bulundukları her yerde, gençliğin faaliyet ve örgütleşme gösterdiği tüm alanlarda çalışma yapmak, buralardan üye ve taraftar kazanmak.

6- Örgütsel bağımsızlığa sahip olmak; atılım ve girişim gösteren, gençlik içinden gerçek önderlerin yetişmesini gözeten bir örgüt olmak.

7- İç işleyişte demokratik merkeziyetçiliğe bağlı kalarak hem devrimci insiyatifi güvence altına almak, hem de tek bir önderliğe, tek bir disipline, tek bir ideolojiye sahip örgüt olmak.

8- Anti-faşist mücadelede ve tüm ilerici atılımlarda gençliğe önderlik etmek, sürekli olarak gençliği işçi sınıfı mücadelesine seferber etmeye çalışmak, kendi dışındaki gençlik örgütlerinin de anti-faşist, anti-emperyalist mücadele saflarında yer alması için her an çaba göstermek.

SINIF VE YIĞIN ÖRGÜTÜ OLARAK GENÇLİK ÖRGÜTÜ BİR SOSYALİZM OKULU OLMALIDIR.

Gençlik örgütü bir okuldur. Gençlerin bilimsel sosyalizmin ilkeleri ile donatılmalarını amaç edinen bir okul. Gençlik örgütü her işe koşan, bilinçli, disiplinli, fedakar üyelerden oluşur. Bir gönüllüler birliğidir. Bu birliğin pekişmesi ancak gençliğe tam bir sosyalizm eğitimi verilmesi ile mümkündür. İşçi sınıfı partisi-

nin burjuva ideolojisine karşı açtığı savaşta en önemli araçlardan birisi gençlik örgütüdür. Örgüt, gençlik hareketi içinde partiye sağlam ve geniş bir platform hazırlarken, bir yandan da ana hedef olarak inançlı, sağlam sosyalistler yetiştirmeyi alır. Bu nitelikleri ile gençlik örgütü, Parti'nin en büyük destekleyicilerinden ve kaynaklarından birisidir. Böyle bir örgüt hem bir sınıf örgütüdür, hem de bir yığın örgütü. Bir sınıf örgütüdür; çünkü, işçi sınıfının politikasına hizmet eder. İşçi sınıfı partisinin bilimsel sosyalist politikasının hayata geçirilmesi için gençlik içinde mücadele veren bir kuruluştur. Bir yığın örgütüdür; çünkü, başta işçi sınıfının gençliği olmak üzere tüm emekçi sınıfların gençliği ve öğrenci gençlik içinde çalışan, onların en yetişkin ve en ileri unsurlarını saflarına toplayan bir örgüttür. Amacı tüm gençliği örgütlemektir.

Yığınsal bir örgüt olmayı, kitle örgütünü, şekilsizlikle, amorf olmakla karıştırmamak gerekir. Oysa tüm sahte solcu çevreler için yığın örgütü kavramı işlerine geldiği gibi yorumlanan bir kavramdır. Onlar sosyalizmi amaçlayan bir gençlik örgütünün yığınsal olamayacağı savını ileri sürerler. Bu görüş sahiplerine göre kitle örgütü olmak, ancak karmaşık (heterojen) ve şekilsiz (amorf) bir yapıya sahip olmakla mümkündür. Ancak, hayat bunun tersini kanıtlamıştır. Sosyalist gençlerin örgütleri sınıf örgütleri oldukları kadar doğru mücadele anlayışını taşıdıkları ölçüde yığınsal örgütler olmuşlardır. Gençlik örgütü sosyalizme inanan, sosyalizmi öğrenmeyi içtenlikle isteyen her gence açık olmalıdır. Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de daha bugünden sosyalizme inançla koşmaya hazır onbinlerce genç vardır. Ayrıca, gençlik örgütü gençliğin ilgi gösterdiği her alanda çalışma yürüten bir örgüttür. Kültür ve sanat, spor gibi konulara ilgi duyan gençleri o uğraşı alanlarından başlayarak örgütlemek mümkündür. Bu da gençlik örgütünün görevidir. Önemli olan tüm bu çalışmaları oldukları yerde bırakmayıp, devrimci mücadeleyle birleştirebilmektir.

Gençlik örgütü, yığınsal bir örgüt olmasına karşın, parti tarafından gençliğin çekirdeği olarak değerlendirilir. Çünkü, gençlik örgütü çalışmalarıyla, üye ve taraftarlarıyla gençlerin toplu halde bulunduğu her alandaki çalışmalara katılır.

Fabrikalarda, sendikalarda, köylerde, kooperatiflerde, okullarda, üniversitelerde, buralardaki dernek ve birliklerde, kültür-sanat derneklerinde, mahalli derneklerde, spor kulüplerinde tüm gençler arasında çalışmak gençlik örgütünün önemli bir ilkesidir. Gençliğin önder örgütü olmak, buralardaki çalışmaların yönlendirilmesi ve bu çalışmalar sırasında taraftar ve üye kazanılması önde gelen bir amaçtır. Gençlerin her alanda örgütlenmelerini sağlamayı, örgütleri geliştirmeyi, ana hedefe yönelterek ortaya birleşik bir güç çıkarmayı ancak bilimsel sosyalizmi kılavuz edinmiş gençlik örgütü başarabilir.

GENÇLİK ÖRGÜTÜ VE ÖĞRENCİ ÖRGÜTÜ ARASINDAKİ NİTELİK FARKI NEDİR?

Gençlik örgütünün temel nitelikleri, ana çalışma ilkeleri belirtildi. Ama altı çizilmesi gereken önemli bir nokta ayrıca belirtilmeli. Bu, çoğu kez içiçe giren ve sık sık karıştırılan "gençlik örgütü eşittir öğrenci örgütü" düşünce ve uygulamasıdır.

Öğrenci örgütü, bir gençlik örgütünün yerini alamaz. Olsa olsa gençliğin bir kesiminin örgütü olabilir. Eğer öğrenci gençliğin somut sorunlarıyla uğraşır, somut sorunlarla politik mücadele arasındaki ilişkiyi kurabilirse.

Gençlik örgütü fikri, mesleki, ekonomik, akademik, demokratik, kültürel ya da sportif işlevleri olan gençlik örgütlerinin varlığıyla ve mücadele alanında onlarla bir arada olmayla çelişmez. Sosyalistler gençlik örgütünü tüm gençlik hareket ve örgütlenmelerinin merkezi olarak görürler. Bu niteliğiyle gençlik örgütü, üye ve taraftarları aracılığıyla, her okulda, her fabrika ve işlikte, her

mahalle ve köyde, buralarda gençlerin üye olabildiği tüm örgütlerde çalışma gösteren bir örgüttür. Bu örgütler yukarıda sayılan işlevlerin birini ya da birkaçını kapsayan örgütler olabilir. Örneğin bir öğrenci örgütü bu işlevlerin hepsini üstlenmiş olabilir. Böyle bir öğrenci örgütüne öncelikle üye olabilmenin ilk ve çoğu zaman tek kıstası o birimde (okul, fakülte ya da üniversite) öğrenci olmaktır. Söz konusu öğrenim birimindeki öğrencinin şu veya bu politik eğilime sahip olması ya da hiç bir politik görüşü olmaması çok önemli değildir. Öğrencilerin politik eğilimleri ne olursa olsun sayısız ortak sorunları ve istemleri vardır. Ortak sorunların çözümü ve istemlerinin gerçekleşmesi için verdikleri mücadelede tüm öğrencilerin ortak hareket etmesi zorunlu olduğundan politik eğilimler ikinci planda gelmektedir.

Öğrenci gençlerin akademik-demokratik örgütlerinde, öğrenci derneklerinde ya da birliklerinde çalışmak, gençlik örgütü için önemli bir uğraştır. Türkiye'de özellikle üniversite gençliğinin devrimci mücadeledeki yeri ve boyutları gözönüne alındığında bu alana verilmesi gereken önem daha da artmaktadır.

Öğrencilerin akademik-demokratik örgütleri gençlik örgütlerinden nitelikçe ve amaçları bakımından ayrılır. Bu örgütler kendi birimindeki (fakülte, üniversite ya da tüm üniversiteler) tüm öğrencileri kapsamayı amaçlarlar. Örgütün içinde çeşitli politik eğilimlere sahip öğrencilerin bulunması doğaldır. Ancak, bir öğrenim birimindeki gençleri birleştiren sayısız akademik, mesleki, ekonomik ve demokratik sorun vardır. Sosyalist gençler, bu örgütlerin yönetiminde ağırlık kazanarak, somut sorunlardan hareketle verilen mücadeleyi genel demokratik ve devrimci mücadeleyle birleştirmeye çalışırlar. Aynı, tüm öğretmenleri çatısı altında toplamaya çalışan bir öğretmen kuruluşunda, memurların örgütünde, işçi sendikasında olduğu gibi, bu örgütlere üye olurken de siyasi eğilim ön planda gelmez. Hatta dünyadaki ülkelerin çoğunun öğrenci kuruluşlarında ve 12 Mart öncesi Türkiye'de

öğrenci birliklerinde görüldüğü gibi, öğrenci örgütlerinde doğal üyelik sistemi geçerli olabilir. Yani okula kayıtla birlikte gerçekleşen bir üyelik sistemi bulunabilir. Bu mekanizmanın işlemediği yerlerde kurulan öğrenci örgütleri de aynı şekilde tüm öğrencileri kapsamaya gayret etmek zorundadırlar. Sosyalistler böyle örgütlerde, öğrenci sorunlarına yakınlıkları, en aktif ve tutarlı mücadeleyi vermeleri ve sorunların çözümünü sadece dar bir alana sıkıştırmayıp ülke genelindeki sorunlarla birleştirebilme yetenekleriyle önder pozisyonlar elde edebilirler ve etmişlerdir. İşte gençlik örgütü bu çabayı örgütlü biçime sokan, sosyalist gençlerin bütün alanlarda ve örgütlerde ileri mevziler kazanmasına yardım eden, onlara yol gösteren bir örgüttür. Türkiye'de bu anlamda hemen hemen hiç bir öğrenci örgütünün bulunmaması sosyalist gençlerin sorumluluğunu daha da ağırlaştırmaktadır. Sosyalist gençleri yığınsal olarak birleştiren örgüt, öğrenci üyelerinin örgütlü mücadelesiyle bu kesimdeki örgütlenmeyi yeniden canlandırabilir, öğrenci örgütlerinin kurulmasına önayak olabilir. Bu karmaşık bir görevdir, çünkü koşullar fakülteden fakülteye değişmektedir. Ayrıca, üniversitelerdeki örgütlenme mücadelesi bir yandan da yasal plandaki (öğrenci birliklerinin yeniden kurulması yolundaki) mücadele ile desteklenmek zorundadır.

Bugün öğrenci birliklerinin daha önce olduğu gibi yasallaşması ve tüm öğrenci örgütlerinin üniversitelerde serbestçe faaliyet göstermesi için yürütülecek mücadelenin öğrenciler için hayati değeri vardır. Bunun ilk adımı da bu yolda mücadele edecek öğrenci derneklerinin gerçekten birer öğrenci derneği olarak kurulup yaşatılmasıdır.

Bu noktada iki gençlik örgütlenmesi arasındaki nitelik farkı ortaya çıkmaktadır. Bir fakültede tüm öğrenciler o fakültedeki öğrenci örgütünün üyesi olmalıdır ve bu gereklidir. Ne var ki aynı öğrencilerin tamamının gençlik örgütüne üye olması beklenemez. Çünkü gençlik örgütüne üye olmak için öğrencilik faktö-

ründen önce gelen sosyalizme inanç beslemek ilkesi vardır. Oysa gençlik örgütünün yine söz konusu fakültedeki tüm üye ve taraftarları oradaki öğrenci örgütünün üyesi olmalıdırlar. Sosyalist gençler azınlıkta bile olsalar kararlılık, mücadelecilik, bilime dayanmak gibi özellikleriyle öğrenci örgütlerinde önder pozisyonlar elde edeceklerdir. Ancak sosyalistlerin öğrenci örgütlerinin yönetiminde ağırlık kazanmasıyla, bu örgütler kitlenin çıkarlarını gerçekten temsil eden örgütler olabilirler. Sosyalistler öğrenci örgütlerini olduğu yerde bırakmayıp daha da ileri götürmek, kitlesinden ve amaçlarından koparmadan işçi sınıfı mücadelesinin birer parçası haline getirmek göreviyle de karşı karşıyadırlar. Bugünkü aşamada bu görev daha çok böylesine örgütlerin kurulmasına, canlandırılmasına ve gelişmesine önayak olmak biçiminde ortaya çıkmaktadır. Demek ki öğrenci gençlik alanındaki örgütsel dağınıklığa da ancak bilimsel sosyalizmi temel alan bir gençlik örgütü son verebilir.

Türkiye'de gençlik hareketinin deneyleri, öğrencilerin akademik-demokratik örgütleri sorununu dikkatle ve doğru bir anlayışla ele almak gerektiğini gösterir. Bugüne kadar, öğrencilerin akademik-demokratik örgütlenmesiyle, işçi sınıfı politikasına hizmet eden gençlik örgütlenmesinin birbirine karıştırılmadığı tek bir örnek yok gibidir. Gençlik alanındaki örgütlenmelerin başını hep üniversitelerdeki gençlerin çekmiş olması bu ilkesel karışıklığın en belli başlı nedenidir. Bir yandan "partisiz devrimcilik" anlayışı, öte yandan öğrenci sorunlarının küçümsenişi doğru anlayışın hakim olmasını engellemektedir. Parti dışındaki solcu çevrelerin tek kaygısı, öğrenci örgütlerinde kendi fraksiyonlarını güçlendiren bir ortamın yaratılması olmaktadır. Bunun sonucunda öğrenci örgütleri kolayca amaçlarından ayrılmaktadır. Oysa öğrenci örgütlerinin yapıları, amaçları, nitelikleri, her sınıftan genci sosyalizm temeli üzerinde birleştirmeyi hedef alan örgütlerden farklı olmak zorundadır. Örneğin, öğrenci örgütle-

rinde tabanda doğal olarak bulunan farklı politik eğilimlerin yönetime de yansıması kaçınılmazdır. Yeter ki bu politik eğilimlerden hiç biri öğrencilerin ilerici birliğini parçalamaya, örgütü amaçlarından saptırmaya kalkışmasın.

Ne öğrenci örgütlenmelerinin ne de sosyalistler açısından birinci planda gelen gençlik örgütlenmesinin oluşumu tek bir yol izler. Dünya yüzeyinde bu örgütlenmelerin birbirinden çok farklı yollardan geçerek geliştikleri, ama sonunda genel geçerlilikteki özelliklerine kavuştukları görülmüştür. Birçok ülkede gençlik hareketinin başını çeken işçi gençlik olmuştur. Sadece işçi gençliğe dönük örgütlenmeler daha önce ortaya çıkmıştır. Örgütlü işçi gençlik hareketi, diğer gençlik kesimlerinin örgütlenmelerini teşvik etmiş ve sonunda farklı amaçlara sahip, değişik kitlelerin temsilcisi gençlik örgütlerinin yanında, tüm gençliği yığınsal olarak birleştiren merkezi gençlik örgütü de oluşturulmuştur. Bazı yerlerde öğrenci gençlik hareketi ve örgütlenmeleri Türkiye'de oldugu gibi önden yürümüştür. Bunlar, gençlik örgütlenmesinin doğru ve geçerli ilkelerini verili koşullarda hayata geçirmek için ustalık ve özen gösterilmesi gerektiğini ortaya koyar.

ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIK NEDİR?

Örgütsel bağımsızlık gençlik örgütünün en temel ilkesidir. Tüm demokratik kitle örgütleri için geçerli olan bu ilke gençlik örgütlenmesi açısından da hayatidir. Çünkü gençlerin sağlam ve kararlı sosyalistler olarak yetişmeleri yaratıcılık ve insiyatifin teşvik edilmesiyle, geliştirilmesiyle mümkündür. Bu yüzden gençlik örgütünün her çalışması, her eylemi kendi organlarında planlanmalı ve kararlaştırılmalıdır.

Örgütsel bağımsızlık ilkesi, şimdiye dek, çoğunlukla sosyalistçe ele alınmamış ve anlaşılmamıştır. Bazılarına göre, bir gençlik örgütünün (ya da herhangi bir kitle örgütünün), kendi

amaçları doğrultusunda, işçi sınıfı partisinin yolunda yürümesi, örgütsel bağımsızlığı ortadan kaldırır. Bu, aslında işçi sınıfı partisini reddetme tezinin başka türlü bir ifadesidir. Goşizm ve maoizm kaynaklı bütün akımlar gerçekte "partisiz devrimciliği" savunurlar. Solcu bir terminoloji kullanmak zorunda oldukları için de kitabı ters tutup öyle okurlar. Onlar için işçi sınıfı partisi hiç bir zaman olmamıştır. Parti ya zaman içinde oluşturulacaktır, ya da eylem sürecinde ortaya çıkacaktır. Senelerdir bunu tekrarlayıp durmuşlardır. Çünkü bilimsel sosyalizme bağlı olmanın örgütsel bağımsızlıkla çeliştiği kimseye inandırıcı gelmemektedir.

Sosyalistler, içinde bulundukları kitle örgütünün hayatın gerçeklerine uygun etkin bir mücadele yolu izlemesine çalışırlar. Böyle bir uğraşta en büyük yol gösterici işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisidir. Kitle örgütleri kendi mücadele amaçlarını, temsil ettikleri kitlenin acil ve uzun süreli istemlerini bir an bile olsun gözardı etmemek zorundadırlar. Bilimsel sosyalistlerin kitle örgütlerindeki varlığı, örgütün, kitlenin çıkarlarına uygun, kararlı bir mücadele vermesinin garantisidir. Sahte sol akımların işçi sınıfı partisi ile kitle örgütlerini "örgütsel bağımsızlık" lafazanlığı arkasında birbirinden koparmak istemeleri burjuvazinin ekmeğine yağ sürmektedir. Politika, bir partinin söylediklerini aynen tekrarlamak değildir. Bu, burjuva anlamdaki politikadır. Ne kitle örgütleri ne de gençlik örgütü böylesine bir politikanın içinde olmamalıdır. Ancak sosyalizme gerçekten inanç besleyenler, politikanın toplumsal yaşamın her alanına uzandığını bilirler. Emekçi kitlelerin örgütleriyle işçi sınıfı partisi arasındaki kaçınılmaz bağı kuran da bu olgudur. Hele sosyalist gençleri devrimci mücadelede birleştiren bir örgütün, sosyalizm okulu niteliğindeki bir örgütün, işçi sınıfı partisinin yolunu izlemesinden daha doğal birşey olamaz. Üstelik bu örgüte üye olmak için bir meslek grubuna ait olmaktan, ya da bir okulda öğrenci olmaktan

önce gelen siyasi eğilim faktörü vardır. Yani sosyalizm en başta gelmektedir. Gençlik örgütünde hiziplerin, farklı siyasi eğilimlerin yeri yoktur. Gençlik örgütü tek merkezli bir örgüttür. Bilimsel sosyalizmin de çeşitleri yoktur. O, işçi sınıfının evrensel ideolojisidir. Gençlik örgütünün yolu tektir ve bu, işçi sınıfının temsil ettiği bilimsel sosyalizmin yoludur. Gençlik örgütünün varoluş nedeni gençliğin doğru devrimci çizgiyi izlemesini sağlamaktır. Parti bunun için örgütlenmeyi teşvik eder ve gençliğin devrimci eylemini örgütlü biçime getirmeye çalışır. Parti bunun için gençlik örgütünün sosyalizmi ciddi olarak öğrenme çabalarına girmesine, bütünsel ve kararlı bir devrimci dünya görüşüne sahip olmasına çalışır. Parti gençlik örgütünün sahte dostlardan uzak durmasına, gençlerin boş "devrimci" ya da idealist kavramlarla yoldan çıkmasını önlemeye yardımcı olur. Gençlik örgütünün eylemlerinde yanlışlara düşmemesi için, parti önceden uyarılarda bulunur. Bütün bunlar gençlik örgütünün kendi eylem kararlarını alıp uygulamasını önlemez. Gençlik örgütü bağımsız eylem ve kararlarında hatalar yapabilir. Ne var ki ana doğrultudan, yani bilimsel sosyalizmin yolundan ayrılınmadığı sürece hataları yenmek ve daha büyüklerinden kaçınmak mümkündür. Sosyalistler, hatalara düşme olasılığı var diye, gençlik örgütünün örgütsel bağımsızlığından vazgeçemezler. Gençliğin kendi saflarından sosyalistler yetiştirmesi için, gençlerin kendilerini sosyalizm mücadelesini ileriye götürmeye hazırlanmaları için örgütsel bağımsızlık zorunlu bir ilkedir.

DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİ İŞLEYİŞ NEDEN GEREKLİDİR?

Devrimci bir gençlik örgütü tüm üyelerinin benimsediği tek bir disiplin, tek bir önderlik olmadan varolamaz ve gelişemez. Gençlik örgütü ortak amaçları paylaşan ve örgütsel yönden bir-

leşmiş bir güçler bütünüdür. Örgütün iç işleyişi demokratik merkeziyetçiliğe dayanır, devrimci insiyatif böyle güvence altına alınır.

Örgütsel bağımsızlık ilkesini burjuvazi hesabına parti düşmanlığı haline getiren akımlar, "işçi sınıfı hareketine bağlılık", "devrimci harekete bağlılık" kavramlarıyla gerçek niyetlerini saklamaya çalışırlar. "İşçi sınıfı partisinin olmaması" yanında "çok çeşitli görüş ve örgütler arasında seçme olanağı bulunmaması" gibi zorlama bahanelerle, kendi gruplarını kitle örgütlerinin demokratik merkeziyetçi işleyişini sabote eden bir hizip haline getirirler. Bu akımlar muhalefette iken hep "demokratik" işleyiş savunucusu, iktidara geçebilirlerse de tamamen "merkeziyetçi" kesilirler. Genel olarak tasfiyeci rolleri öne çıkan bu akımların demokratik merkeziyetçilikten anladıkları iktidarda iken hizipçilik ve muhalefette iken örgütsel anarşidir. Bu yüzden sosyalist örgütlerde ve bu arada sosyalistlerin ilkelerine uygun bir gençlik örgütünde, sadece kumanda-tabiyet, amir-memur, başka bir deyişle katı bir kışla disiplini ilişkisi bulunduğunu savunurlar. Oysa örgütsel bağımsızlık ve demokratik merkeziyetçilik ilkeleri arasında, yanlış ve doğruları ayırdeden önemli bağlar vardır.

Her iki ilkenin bir arada işlediği bir örgüt, kendi kendine yeten bir örgüttür. Gençlik örgütü görevlerini başarabilmek için kendi kendine yetmek zorundadır. Partinin ideolojik aydınlatmasıyla, gençlik örgütünün kendi sorunlarını kendisinin çözmesi çelişen değil, birbirini tamamlayan olgulardır. Partinin ideolojik önderliğindeki kopukluk ya da aksaklıklar, Türkiye'de olduğu gibi derin güçlükler yaratır. Gençlik örgütleri, her biri ideoloji yaratan odaklar haline gelebilir. Yaratılan ideoloji ise, bütünlükten yoksun, sadece tepkiye dayanan eksik, zararlı ve bilimsel sosyalizme ters veya ondan sapma ideolojilerdir. Bu yüzden goşist ve maocu grupların iddialarının tersine, gençlik örgütleri ideolojik sorunları kendi başlarına çözemezler.

TÜRKİYE'DE GENÇLİK HAREKETİNİN TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ (1950 Sonrası)

Türkiye'de gençlik hareketinin kısa da olsa üzerinde durmaya değer bir geçmişi vardır. Bu geçmişi bilmek, bugünü ve yarını yaşamakta yararlı olacaktır. Bu geçmişe bakıldığında söylenebilecek en önemli söz şudur: Türkiye gençlik hareketinin tarihi, Türkiye işçi sınıfı hareketinin tarihine çok benzer, ona çok uyumlu bir gelişme izler. İşçi sınıfı hareketinin 150 yıla yakın mücadele geleneği, gençlik hareketinin geleneğini de belirlemektedir. Dönem dönem yükselen ama kararlı ve sürekli bir gelişme göstermeyen işçi sınıfı hareketinin 1960 öncesi gelişim çizgisi, yaklaşık olarak gençlik hareketinde de kendini göstermektedir. Gençlik hareketi, özellikle 1960 öncesi, gençlik kitlesini ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleye sokamadı. Genel olarak bir örgütsüzlük söz konusu idi. Varolan bir iki örgütlenme de mevzi ve uzun ömürlü olmayan örgütlenmelerdi. 1960 öncesine ilişkin kayda değer en önemli örgütlenme, İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik Derneği idi. Aralarında Nihat Sargın'ın da bulunduğu gençler, 1950'lerde Nazım Hikmet için af kampanyası ile geniş ve etkin bir çalışmaya girmiş, kısa ömürlü ama iz bırakan bir örgütlenme gerçekleştirmişlerdi. Yayınları olan "Hür Gençlik" bugün de üzerinde durulmayı gerektirecek nitelikteydi. 1960 sonrası Türkiye İşçi Partililerin kurduğu Fikir Kulüpleri Federasyonu'na dek benzer bir örgütlenmeye rastlanmadı.

Fikir Kulüpleri Federasyonu deneyi dışında parti hareketine uyumlu bir gençlik hareketinden söz etmek mümkün değildir.

Türkiye'de on yıla yaklaşan bir zamandır, özellikle öğrenci gençlik hareketi, işçi sınıfı hareketinden kopuk bir yol izlemektedir. Öğrenci gençlik hareketi çok sayıda sözde "sol" fraksiyonun etkisinde bölünmüş durumdadır. Bölünmüşlük, gençliğin di-

ğer kesimlerine de, ama daha az ölçüde sıçramıştır. Sahte solcularla ilişkiye geçen gençlik grupları devrimci mücadelede doğru saf tutmayı başaramadıkları gibi, faşist saldırılara karşı koyabilecek birleşik bir güç de oluşturamamaktadırlar. Bu durumu altetmek için son on yılın yarattığı sorunlar incelenmeli ve bugünkü koşulların yarattığı güçleri yenebilecek bir çalışma yürütülmelidir.

Goşist ve maocu ya da çeşitli sapkın akımlar geçtiğimiz yıllara ilişkin değerlendirmelerinde, yüzeyde bir yaklaşımla bol tahrifata başvurmaktadırlar. Gerçekler bunların grup çıkarlarına uygun olarak değiştirilmektedir. Bu yalan ve tahrifatları yenmek, yaratılan şartlanmaları kırmak işçi sınıfı partisinin hayati bir görevi haline gelmiştir. Parti dışı akımların tamamı, yakın geçmişte gençlik hareketinin gelişmesinde partinin rolünü inkar etmişler, çoğu zaman öğrenci gençlik hareketini, işçi sınıfı hareketinin yerine koymuşlar, sonra da gençlik hareketinin içine düştüğü çıkmazın bütün günahını, gençliğe doğru yolu göstermeye çalışan Parti'ye yüklemişlerdir. İlgili yazılarında sadece Parti'ye küfüre ve "devrimci" lafazanlığa rastlanır. Hiç bir irdeleme, neden-sonuç ilişkisi yoktur. Hepsi devrimci hareketin başlangıç noktası olarak kendi grubunun zuhur ediş noktasını alır. Yani devrimci hareket ya 1974-1975'ten, ya da 1971'den itibaren başlamıştır. Sahte solculara göre bu tarihlerin gerisinde kayda değer birşey yoktur. "Uzun ve şanlı geçmişi" anlatmak için hiç bir çabaları yoktur, çünkü çok kullandıkları bu kavrama kendileri de inanmamaktadırlar. Oysa, içeriği boş bir kavrama takılıp kalmak doğru değildir ama, gerçekten Türkiye'de gençlik hareketinin önemli bir geçmişi vardır. Bugün için gençlik hareketinin geçmişi, henüz tarihinin yazılabileceği bir konu değildir; ancak, gençliğin örgütlenme sorunlarını aydınlatmak için hareketin geçmişteki ve bugünkü sorunlarını irdelemek, gereken dersleri çıkarmak gerekmektedir.

1970 ÖNCESİ GENÇLİK HAREKETİ YIĞINSAL BİR HAREKETTİ.

Devrimci öğrenci gençlik hareketi kitlesel boyutlara nasıl ulaştı? Bugün gençlik içinde çalışan "sol" gruplara bakılırsa kendiliğinden. Gerçekte ise sosyalizmin, devrimci görüşlerin öğrenci gençleri sarması zorlu bir mücadelenin sonucuydu.

TİP kurulduktan ve sosyalist kimliğini kazanmaya başladıktan sonra birçok genç TİP'in saflarında yer aldı. 1965'e kadar TİP gençlik kolları üyeleri olan bu sosyalist gençler, gençlik hareketi içinde Parti çalışması yapan bir çekirdek durumundaydılar. Sola, sosyalizme açık gençler, örgüt olarak TMTF, TMGT ve bir ara MTTB bünyesinde bulunuyorlardı. Bağımsız bir gençlik örgütlenmesi henüz yoktu. TİP saflarındaki gençler bir yandan Parti çalışmalarına katılırken, bir yandan da bu örgütlerin bünyesinde sosyalist propaganda yapıyorlardı.

DÖNÜŞÜM DERGİSİ VE FİKİR KULÜPLERİ FEDERASYONU

1965 başlarında TİP Gençlik Kolu üyesi ve çoğu SBF Fikir Kulübü üyesi olan gençler, Ankara'da Dönüşüm adlı bir dergi çıkardılar. Dergi, bir bakıma sosyalist gençlerin ilk örgütlü, bağımsız çıkışıydı. Bu nedenle, çok saldırıya uğradı. Sosyalist gençler dergi etrafında daha çok kenetlendiler. Dönüşüm, İstanbul'daki sosyalist gençlerden kopuk bir hareket olmasına rağmen, sadece böyle bağımsız bir çıkışı temsil etmesi bakımından bile heyecan yarattı. Dönüşüm, ancak bir kaç sayı çıkabildi. Gençlik kesiminde etkin biçimde nasıl örgütlenebileceği tartışması artık partide öne çıkmıştı. "Dönüşüm" hareketi üniversitelerdeki sol potansiyelin çok geniş boyutlara vardığını gösteriyordu. Bu potansiyel

Parti'nin gençlik kolları aracılığıyla yeterli düzeyde örgütlenebilir miydi? Gençlik kolları üyesi gençlerin çoğunluğu ve SBF Fikir Kulübü üyesi gençler, doğru bir yaklaşımla gençlik içinde yaygın örgütlenmenin ancak örgütsel bağımsızlıkla mümkün olabileceği görüşüne vardılar. Partili gençlerin önayak olmasıyla 1965 sonunda FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu) kuruldu. Önce Dönüşüm, daha sonra FKF'nin kurulması, sosyalist gençlerin içinde bulundukları çekirdeğin kabuklarını patlatmaları anlamına geliyordu.

FKF diğer şehirlerde de kurularak hızla gelişmeye başladı. Sosyalist Gençlerin örgütlenmeleri kolay olmadı. Atılan her adımda sağcı-faşist güçlerle kavgalar, dövülmeler göze alınmak zorundaydı. TİP'li gençler FKF'nin en ön saflarında bu kıran kırana yürüyen örgütlenmeyi basamak basamak yükseltiyorlardı. İlk aşamalarda bu fikir kulübünün, bir fakültede öğrenci birliği seçimlerine girebilmesi önemli bir olay sayılıyordu. Sağcı ya da CHP'li güçlerin yıllar süren etkinliğini kırmak söz konusuydu. O yıllarda anti-komünizmin gençlik üzerinde önemli bir etkisi vardı. Gerek CHP, gerek sağcı-gerici çevreler gençleri anti-komünizmin baskısı altında tutuyorlardı. O dönemde Kıbrıs olayları sırasında öğrenci gençlik hareketi içinde şovenist-milliyetçi eğilimler güçlendirilmişti. Sosyalistler, gençlik eylemlerinin anti-emperyalist yanını tutarlı yönde geliştirmeye çalışıyorlardı. Bu koşullarda 3-4 bin kişilik fakültelerde bile öğrenci birliği seçimlerinde 100'den fazla oy almak, oradaki az sayıdaki sosyalist genç için bir başarıydı. 1966 ve 1967 yılları bu gelişmeye tanık oldu. 1968'e gelindiğinde FKF'nin önderlik ettiği sosyalist gençler artık üniversitelerdeki en etkin güç haline gelmişlerdi. FKF'nin bildirileri, yayınları büyük ilgi topluyordu. Sayıca az oldukları yerlerde bile, dinamik, mücadeleci nitelikleri onları öğrenci kesiminde öne çıkarıyordu. FKF her adımında sağcı-faşist güçleri geriletiyordu. Yine 1968'e gelindiğinde TMTF ve TMGT

gibi kuruluşlar gençlik üzerindeki etkilerini istemeden de olsa FKF'ye devretmişlerdi. Bu örgütler içindeki sol potansiyelin tamamı FKF içinde toplanmıştı.

1966-1968 FKF için örgütlenme yılları olarak sayılabilir. Aynı dönemde FKF, TİP'e paralel anti-emperyalist ve demokratik içerikli eylemler içine girdi. Bunlar arasında "NATO'ya Hayır" kampanyası özellikle etkili ve başarılı oldu. 1968 Temmuz' unda FKF, diğer öğrenci örgütleri ile birlikte sürdürdüğü Amerikan 6. Filosunu protesto eylemleri sırasında, aynı zamanda bir TİP üyesi olan Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesi ile ilk şehidini verdi.

1968'e kadar MDD'ciler FKF'ye sahip çıkmadılar. Hatta onu TMTF ve TMGT karşısında bölücü bir örgüt gibi göstermeye çalıştılar. MDD'ciler o sıralarda işçi sınıfı öncülüğünü açıkça inkar ediyor ve bir işçi sınıfı partisini mücadelenin bu aşamasında gereksiz ve zararlı olarak değerlendiriyorlardı. Zaten MDD hareketi, ortaya çıktığı zamandan beri işçi sınıfına karşı köylülüğe ağırlık tanıyor, "milli burjuvazi"ye, özellikle "ara tabakalara" küçük burjuvazinin aydınlar kesimine önem veriyor, "asker, sivil, aydın zümrenin" Türkiye'de devrimci bir öncü güç olabildiklerini savunuyordu. Onlara göre Türkiye İşçi Partisi ve sosyalist ilkeler, Milli Demokratik Devrimde yer alabilecek güçleri (milli burjuvazi, asker - sivil - aydın zümre) ürkütürdü. Parti düşmanlığı, ideolojik ve politik bir sapma olarak MDD'ciliğin temeliydi. Türk Solu dergisinde, başka yayın ve kuruluşlarda bunu palazlandırıyorlardı. Son olarak da, cuntacılarla işbirliğinde Dev-Güç (Devrimciler Güçbirliği) adında sözde bir birlik kurmuşlardı. TİP'in karşısına bunu çıkartıyorlar ve gençlik kesiminde FKF yerine TMTF'yi destekliyorlardı. FKF'nin güçlenmesini TİP'in güçlenmesiyle eş anlamlı görüyorlardı. Cuntacı ve MDD'ci gençler İstanbul'da Devrimci Öğrenci Birliğini (DÖB) kurmuşlardı. Bu bölücü politika başarıya ulaşamadı. FKF kalıcı adımlar attı,

üstünlüğünü kanıtladı. 1968 yılının 28-29 Nisan protesto gösterilerine hakim oldu. Cuntacı eğilimler besleyenler, bunlarla işbirliği yapanlar, yani genel olarak MDD'ciler taktik değiştirerek FKF'nin içine girmeye başladılar. Bunlar, FKF'nin tek gençlik örgütü olduğunu kabullenmek zorunda kaldılar.

1968 yılı FKF için tam bir dönüm noktası oldu. FKF öğrenci gençlik içinde en etkin güç olmaktan, öğrenci gençlerin büyük çoğunluğunu kavrayan yığınsal eylemlere geçme dönemecine gelmişti. Bu başarıldığı sırada FKF o güne kadar izlediği rotadan da kopmaya başladı. Bunun hem FKF'nin kendisine ilişkin, hem de kendi dışındaki olgulara ilişkin nedenleri vardır. Bunları birlikte değerlendirmek gerekir.

REVİZYONİST SAPMA

1. 1968 yılında TİP yönetimi içinde büyük ve önemli ayrılık iyice uç verdi. Genel Başkan Aybar, sosyalizmin evrensel prensiplerini reddetmeye, sadece seçimlerde oy avcılığına dönük tezleri ileri sürmeye koyuldu. Aybar, Parti içi eğitimi ve örgütlenmeyi güçlendirmenin önemine karşı çıkıyor, Parti'ye verilen oyların hepsini bilinçli sayıyordu. Çekoslovakya olaylarından esinlenerek yürüttüğü anti-Sovyetizm politikasına paralel olarak "güleryüzlü sosyalizm" kavramını ortaya attı. Bürokrasiyi sosyalizmin en önde gelen düşmanı ilan etti. Aybar Avrupa'lı revizyonist ve burjuva ideologlarının çarpıtılmış sosyalizm tezlerini savunuyor, bunların kitaplarını tavsiye ediyordu. Türkiye İşçi Partisi'nde ise, gerçek bir işçi sınıfı partisi niteliğini kazanabilmek için eğitim ve örgütlenme büyük bir ihtiyaç haline gelmişti. Aybar'a karşı çıkanlar bunu savunuyorlar ve onun revizyonist tezlerine karşı çıkıyorlardı. Ayrıca, Aybar'ın Çekoslovakya olaylarını anti-komünizme varan suçlamalarla değerlendirmesi sosyalist harekete ve Parti'ye büyük zararlar veriyordu.

Parti ve FKF saflarındaki sosyalist gençlerin sosyalizm eğitimleri yeterli değildi. Parti üyesi gençlerin Parti organlarıyla ilişkileri zayıftı. Parti'de sosyalist öğrencilerin ve örgütlerinin sorunlarıyla yakından ilgilenen sürekli bir mekanizma yoktu. Birçok genç için Parti, liderin, yani Aybar'ın şahsında somutlanıyordu. Parti disiplininin özü tam anlaşılamamıştı. Bu yüzden Parti yönetiminde çatışma olması bile kendi başına genç Partilileri rahatsız ediyordu. Gençler giderek Aybar'a, dolayısıyla Parti'ye olan inançlarını yitirdiler. Siyasi bilinçlerinin olgun olmaması onları Parti düşmanı akımların etkilerine açık hale getirdi. Bunun da ötesinde yönetimdeki tartışmalar TİP'in 3. olağan ve 2. olağanüstü kongrelerinde çözülemedi. Kongreler sonucunda Aybar yine Genel Başkan olarak kaldı. Gençler arasında bu sonucu Partinin sağ bir çizgiye kayması olarak değerlendirenler çoğunluktaydı. Aybar Partiyi felç etmek pahasına sosyalistleri yönetim organlarından uzaklaştırıyor, onları Partiden tasfiye için yollar araştırıyordu. Gençler için Partili olmak bunaltıcı bir iş haline gelmişti.

Bugün goşistler, 1968'e kadar FKF'nin TİP'e bağlı sağ bir çizgi izlediğini, örgütsel bağımsızlığı olmadığını iddia ederler. Gerçekten FKF, TİP'in politik çizgisine bağlı olmakla birlikte, örgütsel bağımsızlığını hiçbir zaman kaybetmedi. TİP'i, dolayısiyle FKF'yi eskiden beri "sağ" çizgide göstermek ise, iddia sahiplerinin devrimci mücadeleyi kendilerinden başlatmak gayretlerinin bir sonucudur. TİP, 1961-1971 döneminde Türkiye işçi sınıfı hareketinin politik alandaki yansımasıydı. TİP kurulduğundan itibaren sosyalist kimliğini geliştirdi. İşçi sınıfı partisinin oluşması konusunda idealist fikirlere saplanıp kalanlar bu sürece yabancıdırlar. Aybar 1969'a kadar TİP'in Genel Başkanı olarak kalmıştır. Aybar revizyonist tezleri savunmaya ve Parti içinde eğitim ve örgütlenmeyi engellemeye başlamadan önce TİP'in gelişmesinde emeği geçmiştir. Diğer taraftan, tüm zor ko-

şullara, her yandan gelen saldırılara rağmen, Aybar'ın ve sağ çizgisinin Parti'den tasfiye edilebilmesi TİP'in sağlıklı özünü kanıtlayan bir olgu olmuştur.

2. 1968'e gelindiğinde FKF, örgüt yapısını daha disiplinli hale getirmek, sosyalizm eğitimini sistemleştirmek, yönetimini daha dinamik bir yapıya kavuşturmak zorundaydı. Öğrenci gençliğin önder örgütü olarak kendisine çeki düzen vermeliydi. Oysa o sıralarda FKF yönetimleri sık sık değişmekteydi. FKF'nin en ileri kadroları arasında kariyer ve kişilik çatışmaları vardı. Partili gençler de kendilerini bu ortamdan kurtarabilmiş değillerdi.

Üniversitelerde 1968 yılı içinde kısa zamanda her fakülteye sıçrayan boykotlar başladı. Boykotlar akademik-demokratik talepler yanında kapitalist düzeni ve Amerikancı eğitimi de hedefliyordu. Bazı boykotlar işgallere dönüştü. FKF içindeki ve yönetimindeki Partili gençler eylemlerin içindeydiler. Hareketin başını çeken önderler gene Partili gençlerdi. Ancak hareketin amaçları iyi çizilemiyor, birlik ve bütünlük sağlanamıyordu. Mücadele tek merkezden yönetilmiyordu. Partiden yol gösterici bir ışık gelmediği gibi, ayrı ayrı yöneticiler, birbirleriyle çelişen görüşlerde bulunuyorlardı. Bu durumda FKF yönetimi, eylemleri oluruna bırakma tercihini yaptı.

3. Fransa'da 1968 Mayısında yer alan olayların çarpıtılmış etkileri Türkiye'ye de yansımaya başladı. Marcuse'nin bir önder olup olmadığı tartışılıyordu. Öğrenci forumlarında Marcuse'nin etkileri görülüyordu.

Anarşist liderler, gerçek Marksist-Leninistler olarak tanındı. Fransa gibi kapitalist ülkelerde artık FKP gibi işçi sınıfı partilerinin modasının geçtiği görüşü yaygınlaştırıldı. Bu partiler bürokratik, reformist ve pasifisttiler. Devrime yeni bir önder güç, bir motor bulunmuştu: Gençlik. Bu sapık tezler Türkiye'de uzun boylu yaşayamadı. Ancak etkilerinin görüldüğü sürece eylemlerin ve kavramların yozlaştırılmasına hizmet ettiler. Goşist tezler

için geniş bir teorik miras bıraktılar.

4. Bilimsel sosyalizmin temel klasikleri Türkiye'de ancak 1967'den itibaren yaygın biçimde okunmaya başladı. Okumanın ve öğrenmenin iyi bir sistemi kimsede yoktu. Gençler ellerine ne geçerse onu okuyorlardı. Yanlış görüşleri içeren sürüyle kitap Marks ve Lenin'in eserleriyle yan yana yayınlanmaya ve okunmaya başlandı: Debray, Bendit, Marcuse, Troçki, Deutscher, Lin Piao, Mao. Sosyalizm konusunda temel eğitime sahip olmadan bunları alıp okumak mümkündü. Bu durum ise büyük bir ideolojik tahribat yaptı. Daha sonra yayınlanan gerilla uzmanlarının ve liderlerinin kitapları da maceracı hareketlerin teorik temellerini oluşturdu.

5. FKF bir öğrenci örgütüydü. Tarihsel koşullar bakımından başka türlü olması da beklenemezdi. Ancak, gençlik kavramı tek boyutlu değerlendiriliyordu. Gençlik, öğrencilerden ibaret bağımsız bir sosyal grup, neredeyse sınıflarüstü bir kurum gibi ele alınıyordu. Bazıları gençliği sadece öğrencilerden ibaret sayduğından onu sadece küçük burjuva yanlarıyla değerlendiriyordu. Kavramlar konusunda teorik eksiklik vardı. İşçi-emekçi gençlik örgütlenmesi gündeme gelmiyor, bunun yanında, öğrenci gençliğin özellikleri dikkate alınmıyordu. FKF işçi-emekçi gençleri örgütleyemezdi. Yine de işçi-emekçi gençlerin örgütlenmesinin başka koldan yürütülememesi, hareketin bir zaafı olarak kaldı. TİP'in ve FKF'nin öğrenci gençliğin yerini ve yapısını gerektiği biçimde değerlendirememesi bir çok yanlışın kök salmasına fırsat verdi.

ÖĞRENCİ GENÇLİĞİN ÖZELLİKLERİNİ KAVRAMAK

Gençliğe özgü duygusallık, sertlik ve bazen aşırılıklara varan tutku, hiçbir çelişkiye izin vermeyen kategorik karşı çıkışlar öğrenci gençlik arasında özellikle yaygındır. Sınıflı toplumda ya-

şayan öğrenciler, toplumun tümüne göreli olarak daha özgür bir ortamda bulunmaktadırlar. Öğrenci yaşamı, toplumsal üretimin düzenli temposundan, disiplininden soyutlanmıştır. Bu yaşam düzeni kendi ayrı niteliğine ve hızına sahiptir. İçinde bulunduğu heyecanlı ortamın yanında sınav dönemleri ve uzun tatiller öğrenci yaşamını etkiler. Yani öğrenci kitlesinin politik yaşam düzeni, yapısından gelen etkilenmelere açıktır. Hareketin yoğunluğu onu kolayca kendiliğindenciliğe ve iradeciliğe götürebilir.

Siyasal tercihlerde uçlar arasında çarçabuk savrulma, sık sık yanlışa düşme, öğrencilerin alışılmış davranışları arasındadır. Görüşlerdeki zayıflıklar, belirsizlikler, hareketin amaçlarının ve bu amaçlara ulaşma yollarının, biçimlerinin, yöntemlerinin yeterince anlaşılamaması bu yanlışlara yol açar. Burjuvazinin ideolojik şartlandırmaları sayesinde öğrenciler arasında siyasi partilerden ve ideolojik kurumlardan uzak durma eğilimi güç kazanabilir. Bu da öğrencileri burjuvazinin istediği gibi bir "taraflı tarafsızlığa" iter.

Örgütün partiyle bir tutulması eğilimi, örgütsel bağımsızlık ilkesini savunur görünerek anarşiyi ve ideolojik umursamazlığı savunmak, küçük burjuva gevezeliği ön plana çıkarmak, gençliğe gereksiz umutlar vermek ve ona dalkavukluk etmek, idareciliği körüklemek ve öğrenci gençlerden oluşan bir parti haline gelmek gibi eğilimler öğrenci örgütlerinin içine kolayca düşebildiği yanlışlardır. Bu eğilimler tanınmıyor, bilinmiyordu. Hazırlıksız olmak, ortaya çıkan sorunlar konusunda önlemler almayı engelledi.

1968 VE SONRASI:

İşte 1968'de bu oluşumlar bir arada ve aynı sıralarda gerçekleşiyordu. Parti ile öğrenci hareketi arasında tam bir kopukluk başlamıştı. 1969 yılı başında FKF'nin 3. Kurultayı yapıldı.

TİP'liler başlangıçta yönetimde ağırlıkta kalmalarına rağmen artık örgütü yönetecek güçleri kalmamıştı, darmadağınıktılar. Aynı senenin ilk aylarında fakültelerde önder durumda olan yüzlerce TİP üyesi ya da sempatizanı saf değiştirdi. En fanatik partili görünenler bile bir gün içinde MDD'ci oluyor, Parti düşmanı kesiliyordu. FKF'nin yeni yönetiminde MDD'cilerin tam hakim duruma geçmesi bu süreci hızlandırdı. Örgütte Partili temizliği başladı. TİP'li gençler ya FKF'den ihraç ediliyor, ya da onların ağırlıkta bulunduğu yönetimler feshediliyordu. TİP'li öğrenci önderlerinden çoğu pozisyonlarını korumayı, zor bir Parti üyeliğine tercih ettiler. Küçük burjuva kaypaklığı bu ağır koşullar altında kendini gösterdi, kariyerist duygular ağır bastı.

FKF'den sadece Partili olduğu için ihraç edilenler, yada yönetim organlarından uzaklaştırılanlar, ayağını basacak yer bulamadığından öğrenci gençlik içindeki mücadeleyi bırakıyordu. Parti yanlısı güçleri tekrar toparlamak, örgütlemek yerine, üniversitelerdeki mücadeleyi toptan reddetme tutumu yaygınlaştı. MDD'ci liderler tasfiyeci tutumlarını haklı çıkarmak için türlü yalanlara, komplolara başvurmaya başladılar.

Tasfiye hareketi, "devrim için her yol mübahtır" sözü arkasında açıktan açığa sürdürüldü. Dürüstlük, disiplin, bilinç gibi özellikler küçümsenmeye başlandı. Maceracılık öne çıkarıldı.

"Silahlı propaganda", "fokoculuk" gibi konular üniversite kantinlerinde tartışılıyordu. Faşist saldırıların giderek yoğunlaşması karşısında silahlanma eğilimi hızlandı. MDD önderleri öğrencilerin akademik-demokratik talepleriyle birlikte, kitlesel mücadele araçlarını da küçümsemeye başladılar. Öğrenci birliklerini* sadece kendi gruplarına maddi çıkar sağlayacak kuruluşlar olarak gördüler. Faşist saldırılara karşı öğrenci kitlesini dışlayarak, küçük grupların maceracı eylemleriyle mücadele etmeye başladılar. Giderek, geniş öğrenci kesimini üniversite dışına itmeye başladılar. Bu aynı zamanda üniversiteleri boşaltmak de-

mekti. Böylelikle sonucu önceden belli bir savaşa girilmiş oldu. Aynı dönemde, üniversitelerdeki ortamdan ve gençlerin bölünmüşlüğünden yararlanan ajan provokatörler, öğrenci hareketi içine geniş çapta sızma fırsatı buldular. Çünkü artık keskinlik en itibar edilen özellik olmuştu. Ajan projokatörlere karşı etkili tedbirler alacak disiplinli bir gençlik örgütlenmesi kalmamıştı.

Bu koşullar altında 1969 sonunda yapılan kongrede FKF, Dev-Genç'e (Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu) dönüştü. Hâlâ örgüt içinde olan az sayıda Partilinin yapabilecekleri tek şey istifa etmek, maceracı küçük burjuvaların sorumsuzluklarına katılmadıklarını ilan etmek oldu.

DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEKLERİ FEDERASYONU

Dev-Genç 12 Mart dönemine kadar, kitlesel nitelikte tek öğrenci gençlik örgütüydü. MDD hareketi sürekli bölünüyordu. Doğu Perinçek'in başını çektiği "Proleter Devrimci Aydınlık (PDA)" grubu açıkça Maoculuğu benimsedi. Diğerleri bir tarafta Mihri Belli, öbür tarafta Dev-Genç – Kurtuluş grubu olmak üzere ikiye ayrıldılar. THKO'yu oluşturan bir grup genç Dev-Genç'ten koptu. Dev-Genç içi ayrılıklar, ideolojik çıkmazı nedeniyle, büyüyen sosyalist gençlik potansiyelini yönetemez duruma geldi. Dev-Genç'i elinde tutan grup örgüte bir parti işlevi yüklemeye çalıştı.

Faşistler, mücadeleyi istedikleri alana döktükleri yerde sosyalistleri geriletmeye başladılar. 1970'de okulların açılmasıyla birlikte başlayan şiddetli faşist saldırı sonunda, sosyalistler kısa süre önce tamamen etkin oldukları fakülte ve yurtlara giremez oldular. Faşistler birbiri ardına cinayet işliyorlardı. Dev-Genç'in bu gidişi tersine çevirmek için kitleleri mücadeleye sokma doğrultusunda ne çabası ne de isteği vardı. Dev-Genç'li liderler öğrenci sorunlarından başka konularla ilgileniyorlar, devrimi nasıl

başlatacaklarını tartışıyorlardı. Gençlik, elbette devrim meseleleriyle ilgilenmeli, devrimin sorunlarını tartışmalıydı. Ama gençlik, bunu yaparken, asli işlevi olan gençliği örgütlü mücadeleye sokmayı ihmal etmemeliydi. Bu, zor, ama başarılması zorunlu görevi bir kenara bırakmamalıydı.

Kuşkusuz, Dev-Genç bir maceracılar güruhu olarak görülemez. Dev-Genç çatısı altında toplanan gençlerin büyük çoğunluğu samimi olarak sosyalizme inanç besliyordu. İlişki kurabildikleri tek örgüt olan Dev-Genç'in onlara devrimci mücadele yolunu gösterdiğini sanıyorlardı. O dönemin öğrenci liderlerinden bir kısmı da iyi niyetli bir arayış içindeydi. Parti'nin artık kendilerine birşey vermeyeceğini varsayıp, devrimci mücadelede yollarını kendilerinin bulması gerektiğine inanmışlardı. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi Türkiye'deki bütün sol gruplar ve gençlik üzerinde önemli etkiler yaptı. Herkes işçi sınıfının varlığını ve mücadelesini kabullenmek zorunda kaldı. Bazıları buradan devrimin çok yakın olduğu yargısına kapıldı. TİP dışında kalan gençlerin geldikleri yer ve içinde bulundukları ortam onların kendi çabalarıyla tekrar doğru sosyalist çizgiyi bulmalarını önleyen bir noktaydı. Öğrenci gençlerin içine düştükleri çıkmazdan kurtulamamalarının birçok nedeni vardı.

Birincisi, TİP'e karşı takınılan düşmanca tavırdan kaynaklanıyordu. MDD'ciler, güç kullanarak TİP'in kongrelerine ve Parti binalarına baskınlar düzenlemişlerdi. Önce Parti'yi ele geçirmek için bu yola başvurdular, daha sonra Parti'yi ele geçirme umudu kalmayınca Parti'yi yıkmak, zayıflatmak amacıyla saldırılar yapıldı. Dev-Genç üyeleri arasında Parti'ye karşı yersiz bir düşmanlık duygusu yaratılmak isteniyordu. Dev-Genç liderlerine göre TİP'e karşı mücadelenin yöntemleriyle faşistlere karşı mücadelenin yöntemleri aynıydı. "Devrimci şiddet" adı altında birevsel terörizm güçlendiriliyordu. Bu da gençler arasında çığırından çıkmış bir mücadele anlayışının gelişmesine neden oldu.

İkincisi, yaygın silahlanma eğilimiydi. Silahlanmayı teşvik eden iki nedenden birisi faşistlerin saldırıları ve cinayetleri, yaşama kaygısı, diğeri de "devrim için silahlanma" mantığıydı. Verili koşullarda silahlanmanın devrimci mücadeleye bir katkısı olmadığı ve zararlı sonuçlar verdiği görülemiyordu. Bir kere faşistleri yenmek için öğrenci kitlesinin aktif desteğini sağlamaktan başka yol yoktu. 1970'lere kadar bu yolla ve politik mücadele sayesinde faşistler etkisiz kılınmıştı. Çünkü, politik mücadele alanı sosyalistlerin en güçlü, gericilerin ise en zayıf oldukları alandı. Oysa o günkü koşullarda faşistler silahlı mücadele alanında üstündüler. İstedikleri kadar silah bulabilir, rahatça taşıyabilir ve kullanabilirlerdi. Burjuva iktidarının her türlü desteği arkalarındaydı. Yüksek okullarda az sayıda gencin faşistlere silahla karşılık vermesi, kendileri dahil kimseyi koruyamazdı. Zaten geniş öğrenci kitlesi, can güvenliği kaygısıyla ve böyle bir mücadele yöntemi içinde kendilerine düşen bir iş olmadığı için mücadele alanından çekildi.

Devrim için silahlanmak görüşü ise burjuvazinin eline istediği kozları vermek demekti. 1969-1970 yıllarında çok sayıda genç El-Fetih kamplarına gitti ve döndü. Bunun enternasyonalist dayanışmayla bir ilgisi yoktu. Çoğu genç için El-Fetih'e gitmek bir devrimci tatmin yoluydu. Oysa, bu gidiş-geliş maceracı liderler tarafından devrime hazırlık çalışması olarak nitelendiriliyordu. Burjuvazinin emrindeki gerici basın ve propaganda araçları böylece gerçek saldırganın "sol" olduğunu yayma olanağını elde etti. Maocuların, THKP-C ve THKO'nun, bunları izleyen irili ufaklı maceracı örgütlerin eylemleri gerici spekülasyona fırsat verir nitelikteydi. İlerici demokrat unsurların sosyalist gençlere duydukları sempati ve yakınlık, bu grupların eylemleriyle yok edildi. Çünkü eylemler kaçınılmaz olarak yozlaştı, sadece rehin almak, fidye istemek ve banka soymak biçimine dönüştü. Marksizm-Leninizm adına girişilen bu eylemlerin benzerleri dünyanın

çeşitli yerlerindeki troçkist-anarşist çevreler tarafından sürdürülüyordu. Her kimin olursa olsun, insan hayatıyla oynamak Marksist-Leninistlerin değer verecekleri bir mücadele anlayışı olamazdı. Latin Amerika'nın Troçkist örgütlerinin ve Filistin gerilla örgütlerinin bir bölümünün bu gibi eylemleri dünyanın ilerici kamuoyundan, sosyalist ülkelerden destek bulmazken, maceracı gençlik liderleri aynı tip eylemlere hazırlanmışlardı.

Türkiye'de silahlı mücadeleyi zorunlu ve geçerli kılan koşullar yoktu. Bu olgu bir yana, Marksizm-Leninizm öğretisinin silahlı ayaklanmanın ciddi bir iş olduğu, silahla oyun oynanmayacağı yolundaki önermeleri bir tarafa konulmuştu. Silahın, eninde sonunda, bir araç olduğu unutulmuş, silah fetişleştirilerek tek amaç haline gelmişti.

Parti dışı gençlik hareketinin çıkmazdan kurtulamamasının üçüncü önemli nedeni cuntacı eğilimlerdi. TİP dışındaki sol grupların tamamına yakını "devrimci" cuntalara bel bağlıyordu. Cuntacılık gençlik içinde çoktan yansımasını bulmuştu. Dev-Güç kurulduktan kısa bir süre sonra FKF, MDD'cilerin eline geçmiş ve Dev-Genç'e dönüşmüştü. Dev-Genç bir bakıma Dev-Güç'ün işlevlerini üzerinde topladı. Öğrenci liderlerinden çoğu keskin eylemlerin "devrimci" cuntacıların durumunu güçlendireceği düşüncesindeydi. Dev-Genç'in yayın organı İLERİ dergisinin kapağında işçi-köylü ve öğrencilerle kolkola yürüyen yüksek rütbeli subay resminin çizilmesi bir ressam hatası değildi, çuntacı anlayışın sık rastlanan ürünlerinden biriydi. DEVRİM gazetesinin şehir gerillalarını destekleyen yayınları aynı amaçlıydı. Bu anlayıştan kaynaklanan girişimler, 12 Mart döneminde yüzlerce ilerici-demokrat ve sosyalist nitelikte genç subayın ve askeri öğrencinin ordudan atılmasını ve yargılanmasını kolaylaştırdı.

Parti dışında kalan öğrenci gençlik hareketi 12 Mart dönemine böyle bir ortamda girdi. Bugün "12 Mart faşizmine karşı şanlı silahlı direnişten" ve o dönemde "proletaryanın bayrağının

oligarşinin burçlarına dikmek"ten söz edenler var. Bu görüşlerin sahipleri 12 Mart'ı birbiri üstüne çıkan bildirilerle desteklemişler, onu bir çıkış yolu olarak görmüşlerdi. Bir süre sonra da yanlış değerlendirmelerinden geri dönmüşler, bu sefer de kitleleri kucaklamayan sözde aktif mücadeleye girmişlerdi. Şimdi, sanki bütün bunlar unutulmuşcasına, keskinlik, devrimci lafazanlık yapılıyor. Gerçekleri ters-yüz etmek, bilinen hataları tekrarlamak, keskin bir görünüş altında maceracılığın batağına saplanmak, olsa olsa kısa bir dönem için bazı gençleri etkilemeye yarar. Ama bu etkileme uzun süreli olamıyacaktır. Bugün, bile bile yanlış yolda yürümekte ısrar eden sözde devrimci görüşleri etkisizleştirmek hayati bir görev haline gelmiştir.

SOSYALİST GENÇLİK ÖRGÜTÜ (SGÖ)

12 Mart öncesinde Parti'nin gençlik hareketiyle ilişkisi FKF'nin Dev-Genç'e dönüşmesiyle sona ermedi. FKF'den ayrılan ve TİP içinde kalabilmiş az sayıdaki genç unsur yeni bir örgütlenmeye gitme ihtiyacını biliyorlardı. Ancak, ne gençlik örgütlenmesi konusunda net fikirlere sahiptiler, ne de nicel olarak kayda değer güçleri vardı. Parti'deki iç mücadele ise en sert dönemini yaşıyordu. Bu koşullar altında bile, 1970 başında Ankara'da SGÖ'nün kurulabilmiş olması, az sayıdaki Partili gencin yaratıcı girişimini ifade ediyordu. SGÖ, TİP'in ana örgüt olduğunu, Parti'nin içinde bulunduğu bunalımın bu yargıyı değiştirmeyeceğini açıkça ifade ediyordu. O güne kadarki gelişmelerden sonra, SGÖ'nün kendini böyle tanıtması zaten beklenirdi. Öte yandan SGÖ ortaya çıkarken, gençlik konusunda ilkesel tanımlamalara açıklık getirdi. Bugün iyi bilinen bu ilkeler o dönemde ilk kez dile getiriliyordu. SGÖ'nün ortaya koydukları şöyle özetlenebilir: Gençliğin biyolojik, psikolojik özellikleri yanında toplumsal ve tarihsel özellikleri de ele alınmalıdır, yani sınıflı top-

lumda her sınıfın gençliği vardı. Gençliği öğrencilerden ibaret saymak, kendi başına bir tabaka olarak almak yanlıştır. Sosyalistler mücadelelerinin başarısı için işçi-emekçi gençliğin örgütlenmesine, seferber edilmesine özel çaba sarfederler. Mücadelenin bütünü açısından gençliğin asıl bu kesimi önemlidir. Gençlik örgütlenmeleri yığınsal olurlar. İşçi sınıfı partisinin yolunu izlerler. Örgütsel olarak bağımsızdırlar.

Her sınıfın kendi gençliği olduğu gerçeği, yani işçi gençlik, köylü gençlik kategorileri olduğu o güne kadar açıkça ortaya konmamıştı. SGÖ cesaretle bu tanımlamayı yaptı. Hatta gençlik örgütünün dar bir örgüt olması gerektiğini ve gençliğin de sadece öğrencilerden ibaret olduğunu söyleyen kendi içindeki dar görüşlülerin varlığına rağmen bu başarıyı gösterdi. Örgüt içi ve dışı tartışmalarda bilimsel sosyalist ilkeler kabul ettirildi. Ancak, SGÖ bu ilkelerle somut koşulların bilimsel bir sentezini yapamadı. Kuruluşunda bunu yapabilecek ideolojik ve pratik olgunluğa sahip değildi. Nesnel koşullara göre esnek politika izleyen gençlik eylemlerinde pişmiş önderler de SGÖ kurucuları arasında bulunmuyordu. Üniversite gençliğinin küçük burjuva yapısından ve kaypaklığından bir çekinme vardı, FKF deneyi tekrarlanmak istenmiyordu.

SGÖ içinde iki eğilim belirginleşti. Üniversitelerden başka gençlik göremeyenler, bundan duydukları çekingenlikle dar bir örgütü savunuyorlardı. Diğerleri işçi-emekçi-öğrenci gençleri birleştiren bir örgütten yana idiler. Bu konuda ise mücadeleye nereden ve nasıl başlanacağı konusunda olgunlaşmış görüşler yoktu.

Yine de örgütün bir senelik gelişmesi öznel tercihlere göre değil, maddi koşulların dayatmasına göre oldu. SGÖ, likide olmuş Parti örgütünde sosyalist saflardaki il ve ilçe örgütü gibi mücadele etti. Bir sene süren yaşamını büyük bir ağırlıkla Parti içi mücadeleye verdi. Örneğin SGÖ'nün giderleri arasında en büyük

kalemi dolaylı olarak Partiye yapılan katkılar, ya da Parti kongrelirine gitmenin yol masrafları tutuyordu. SGÖ'nün tavrı, siyasi hareketin koşullarına uyan tek doğru tavırdı. Ne varki, bu koşullarda ve böyle bir çalışma tarzıyla gençlik örgütü gelişemez, yığınsal boyutlara ulaşamazdı.

SGÖ, şimdiye kadarki örnekleri arasından en iyilerinden olan Lise Gençlik Dergisi'ni, sonra da 'Gençlik Dergisi'ni çıkardı. 6. Filoya karşı protesto eylemleri yürüttü, toplum polisinin kaldırılması için kampanya açtı. İşçi sınıfının yoğun olduğu yörelerde çalışmaya özen gösterdi. Ancak, dışa dönük çalışmalar, örgütün yığınsal bir karakter kazanmasına yetmiyordu. Örgütün bütün gücü Partinin, daha doğrusu Parti içindeki sosyalist mücadelenin emrindeydi. Ayrıca Parti içi mücadelenin kıran kırana sertlikte geçmesi örgüt üyelerini ve yöneticilerini daha da sekter bir tutuma itiyordu.

TİP'in 4. Büyük Kongresinin yapılması ve parti yönetiminin sağlamlaşması SGÖ'nün yeni ufuklara açılabilmesine olanak veriyordu. Gerçekten de bir senelik çalışma, örgütü hızlı bir gelişmenin arifesine getirmişti. Özellikle İstanbul, Eskişehir, İzmir gibi şehirlerde Parti yanlısı önemli nicelikte gençlik grupları vardı. Bunların ortaya çıkmasında Parti içinde sosyalistlerin hakimiyetinin etkisi olduğu kadar SGÖ'nün de olumlu katkısı olmuştur. Ancak, Aybar sapmasına ve MDD'ye karşı mücadelede sinmiş bekleyen hastalıklar zamanla ortaya çıkmaya başladılar.

MDD çizgisinin ve Aybarcılığın temsil ettiği sağ ve "sol" revizyonizme karşı mücadelede birleşebilenler arasında başka temel konulardaki ayrılıklar su yüzüne çıktı. SGÖ'nün ilk ve son kongresinde üç grup vardı. Kongre sonucunda örgütü dar bir öğrenci örgütü haline getirmek isteyenler yönetimde ağırlık kazandı. Diğer eğilim yönetimde azınlık olarak kaldı. Bu yapıdaki yönetim SGÖ'yü geliştiremedi. Dar örgüt yanlıları yönetimi kaybetmek korkusuyla başka şehirlerdeki örgütlenmelere kayıtsız

kaldılar. SGÖ'nün çalışmaları durgun bir döneme girdi. SGÖ, 1971'in 29 Nisanında Ankara'da SDDF (Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu) ile birlikte ortak bir miting yapacaktı. Dev-Genç'in böyle eylemleri kotaracak gücü ve örgütlülüğü kalmamıştı. Bu yüzden mitingin SGÖ'ye yeni bir atılım getirmesi bekleniyordu. Ne varki, SGÖ, bu eylemin hazırlıkları içindeyken 26 Nisan tarihli sıkıyönetim kararıyla diğer derneklerle birlikte kapatıldı. Böylece sosyalist gençlerin örgütlü mücadelesinde ve tümüyle örgütlü gençlik mücadelesinde iki seneden fazla sürecek bir kesinti dönemi başladı.

12 MART SONRASI GENÇLİK HAREKETİ

Gençlik hareketi 12 Mart dönemine bölünmüş ve dağılmış bir şekilde girmişti. 12 Mart döneminin baskı ve zulmü, işkenceler, katliamlar bu dağınıklığı daha da arttırdı. Yapılan hataları görenler vardı, ancak çıkış yolunu bulamıyorlardı. Yaygın olan iki tutum ise yılgınlık ve bunun karşıtı olan baskı karşısındaki çözülmeyi gizlemeye yarıyan aşırı keskinlikti. Hapishanelerde gençlik arasında saygı duyulan ve birlikteliği sağlayan tek bir otorite bulunmadığından bu zaafları yenebilmek olanaksızdı. 1973-1974 yıllarında öğrenci hareketi yeniden örgütlenme çalışmalarına giriştiğinde, hapishanelerden geçmemiş gençler arasında yanlışlardan sakınma duygusu oldukça güçlüydü. Sonradan TSİP çevresinde toplanan, Hikmet Kıvılcımlı'nın görüşlerini benimseyen gençler, diğer gruplara göre daha derli toplu bir görünümdeydi. Sıkıyönetim sırasında önemli bir darbe yememiş olmaları nedeniyle, bir ölçüde örgütlü davranabiliyorlardı. TSİP'in kurulması ve siyasal af bu süreci etkiledi.

Goşist grupların içinde "lider" durumunda olanların hapisten çıkmaları goşistlerin etkinliğini artırırken, anti-goşist, anti-maocu eğilimlere sahip gençler TSİP çevresinde toplandılar. Bu

dönemde gençlik örgütlenmesi konusunda doğru görüşler yoktu. Hiç kimse kurulan derneklerin öğrenci tabanı içinde etkin bir akademik-demokratik mücadele vermesi çabası içinde değildi. Bütün gruplar kendi görüşlerinin peşinde, sözde bir "devrimciler örgütü" yaratmaya çalışıyordu. Goşistler giderek dernek yönetimlerini ele geçirdiler. Bunda TSİP'in olumsuz etkilerinin rolü büyüktü. Çünkü TSİP tepeden inmeci bir anlayışla öğrenci derneklerine hakim olmak isteğindeydi. Kendisini parti ilan etmekle bütün sosyalistlerin, dolayısıyle bütün kitle örgütlerinin peşine takılacağı kanısındaydı. Gelişme doğal olarak böyle olmadı. Bu yüzden TSİP yanlıları derneklerdeki etkinliklerini dürüst olmıyan yollarla, ayak oyunlarıyla sürdürme yoluna girdiler. Goşistler ve Maocular TSİP'in şahsında parti kavramına saldırma fırsatını elde ettiler ve etkilerini artırdılar. O dönemde goşizme ve moculuğa karşı aktif ideolojik mücadele verilemiyordu.

Maocular ilk başta öğrenci derneklerinin yönetimini ele geçiremeyince ayrı örgütlenmeye geçtiler. Bu da onları bir ölçüde tecrit etti. Bundan sonra maocular mahalle derneklerinde çalışmalara ağırlık verdiler. Bu grupların el attığı her dernek kurudu, işlevini yitirdi. Ancak, bu gelişme o yörelerde az sayıda da olsa bazı gençlerin goşist ve maocu grupların peşine takılması sonucunu doğurdu. Goşistler üniversitelerden ve gençlik gecelerinden topladıkları paralarla bazı öğrencileri "profesyonelleştiriyorlar", böylece öğrenciler içindeki mevzilerini "güçlendiriyorlardı". Goşist grupların başıdaki bazı "eski" liderler geçmişteki yanlışların farkında olmakla birlikte, önce en keskin görünüm ile gençleri etkilemek, sonra onları "doğru yola" çekmek düşüncesindeydiler. Bu metafizik yaklaşım sonuç veremezdi. Tekrar yanlış yollara sokulan öğrenci hareketi "eski" liderlerinin boyunu aştı. Onlar da hatalarını "unutmak" zorunda kaldılar. Silahlanma eğilimi yine hızlandı. MC hükümetinin kurulmasıyla artan faşist saldırı ve cinayetler bunun gerekçesi olarak gösteriliyordu. Öğrenci

derneklerinde hiç bir etkinlikleri kalmayan TSİP'li gençler, GSB (Genç Sosyal Devrimciler Birliği) adlı örgütü kurdular. GSB, SGÖ'nün bazı ilkelerini benimsemiş olarak yola çıktı. İşçi emekçi gençlerin örgütlenmesine ağırlık vermek iddiasındaydı. Ne var ki, GSB, kendi durumunu açığa kavuşturmak endişesiyle sosyalist örgüt-demokratik örgüt ayrımlarını yaparak kendisini sosyalist gençlik örgütü, ya da "kadro örgütü" kategorisine sokuyordu. GSB, içeriğini ortaya koymadığı bulanık ve kategorik ayrımlarla öğrenci örgütlerini küçümseyen bir tavır takınmayı uygun görüyordu. TSİP, sosyalist hareketin bütünü içinde yaptığını gençlik kesiminde de gerçekleştirmişti.

Sosyalizme inanç besleyen çok kişi örgütlü mücadeleye, partiye duydukları açlık ile TSİP'e koşmuşlardı. TSİP ise yönetimi ve politikası ile Türkiye'nin çok yerinde, safında toplanan sosyalistlerin parti kavramı için duydukları inancı sarsmıştı. GSB de aynı sürece girdi. GSB kurulduktan bir süre sonra TSİP içindeki muhalefetin merkezi oldu. TSİP yönetimi ihraçlarla ve tüzüksel tedbirlerle bu muhalefetin partiyi ele geçirmesini önledi. Bir süre boşlukta kalan GSB'lilerin bir kısmı goşist saflara geçti. Diğer bir bölümü de yeni MDD hareketine katıldı; toplu halde İGD'ye (İlerici Gençler Derneği) üye oldu.

Bu sağlıksız ortam daha kurulmadan önce Türkiye İşçi Partisi'ne duyulan sempatiyi arttırmıştı. Türkiye İşçi Partisi'nin bu ortamdan çıkış yolunu gösterebileceğine inananlar, gençlik içinde küçümsenmeyecek sayıda idi. TİP'in kurulması ile birlikte gençliğin süratle örgütleneceğini ve birleşeceğini bekleyenler vardı. Bu beklenti iyi niyetli olmakla birlikte; devrimci mücadelenin bütününe ilişkin sorunlar kavranamıyordu. Dört yıllık örgütsüz bir dönemden sonra kurulan Parti çok önemli sorunlarla karşı karşıyaydı.

Burjuvazi işçi sınıfının politik hareketini tecrit etmeye, onu ilerici-demokrat hareket ve unsurlardan koparmaya çalışıyordu.

12 Mart döneminin etkisiyle demokratik toplumsal muhalefet tümüyle sosyal demokrasinin, CHP'nin etrafında toplanmıştı. Onun arkasından gidiyordu. TİP'in öncelikle örgütlenmesini geliştirmesi, işçi sınıfının içinde kök salması gerekiyordu. TİP bilimsel sosyalist ideolojisiyle işçi sınıfının partisi olarak kuruldu. Öte yandan toplumda güçlü bir etkisi olan örgütlü, disiplinli, ağırlıkla işçi sınıfının öncü unsurlarını içinde barındıran bir parti olmadan, gerçekten işçi sınıfının partisi olunamazdı. Parti bu görevleri başarmak ve yaratılmış bulunan "çok sosyalist parti" imajını kırmak zorundaydı. Bir yandan da Parti'nin mücadelesinin ve örgütlenmesinin karşısına MC hükümetinin baskıcı politikası dikiliyordu. Bu nedenlerle TİP bütün enerji ve olanaklarını işçi sınıfı partisi olarak durumunu güçlendirmeye ayırmak zorundaydı. Partiye sempati besleyen genç unsurlar bu bütünlüğü göremediklerinden, kısa dönemde TİP'te aradıklarını bulamadılar.

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ

TİP'in kurulmasından bir süre sonra İlerici Gençler Derneği (İGD) kuruldu. İGD yeni MDD'cilerin (bugün adlandırdıkları şekilde UDD - Ulusal Demokratik Devrim) örgütüydü. İGD anti-goşist, anti-maocu gençleri saflarında topladı. TİP kurulmadan önce goşizmin ve maoculuğun çıkmazını kavramış olan gençler, gençlik içinde kendi kıstaslarına uygun tek örgüt seçeneği olan İGD'ye girdiler. Etkili bir gençlik yayını olan İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi İGD'nin örgütlenmesine ve sesini duyurmasına yardımcı oldu. İGD gençliğin ne olduğu, nasıl örgütlenmesi gerektiği konusunda genel doğruları savundu. Goşist ve maocu örgütlerde görülen belirsizlik İGD'de yoktu. İGD'nin yanlışları daha çok temel konulardaydı. İGD'nin izlediği politika gençleri sosyalizmin saflarına kazanmaya değil onları sosyalizmden kopar-

maya hizmet etti. Her yanlış politika gibi İGD'nin çizgisi eylemlerine de yansıdı. Goşizme karşı olmakla birlikte İGD, öğrenci gençleri kazanmak için yer yer goşistlerden daha keskin görünmek hevesine kapıldı. Goşistlerin ve maocuların metodlarını kullandı. Kimi zaman da en aktif eylemlerin gerektiği yerlerden kendisine bağlı gençleri eylemden çekti. İGD, DİSK üst yönetiminin muhafızlığını üstlendi. DİSK üst yönetimindeki sendikacıların TİP düşmanı ve anti-komünist yüzlerini gizlemek için "sol" bir görünüme ihtiyaçları vardı.

Yeni MDD'cilik bunu sağladı. DİSK üst yönetimi bu yüzden İGD'yi büyük ölçüde destekledi. İGD'nin yayınları toplu halde satın alındı. İşçilerin götürülmediği mitinglere İGD'liler götürüldü. İGD de, Türkler, Kılınç gibi sendikacıların bu yardımlarının hakkını verdi. Yeri geldiği zaman işçilerin üzerinde baskı yapmak, TİP üyesi işçilere saldırmak, TİP'in bildiri ve yayınlarının satışını engellemek, sarı sendikacıların kongrelerindeki ayak oyunlarına alet olmak gibi işlevleri üstlendi. İGD'nin Parti düşmanı tutumu her eylemine yansıdı. İGD afişlemeleri örgütün sesini duyurmaktan çok, TİP afişlerini kapatmak için yapıldı. Parti düşmanı tutumu, örgüt içinde temel konu haline getirmek İGD'nin gençlere yaptığı en büyük kötülük oldu. CHP kuyrukçuluğu tek devrimci politika durumuna sokuldu. Fakat bu arada anti-komünist sendikacıların sağladığı destekler ve olanaklarla birçok gencin gözü boyanabildi.

İGD herşeye rağmen bir öğrenci örgütü olmaktan çıkamadı. Yönelişleri ve eylemleri hep öğrencileri kazanmaya dönük bir nitelik taşıdı. İşçi-emekçi gençlerin İGD içinde önemli ağırlıkları olmadı. İGD çalışan gençlerin somut sorunlarıyla ciddi biçimde ilgilenmedi. Bir kısım genç işçinin sendika yöneticilerinin çabasıla İGD'ye üye olması da İGD'nin niteliğini olumlu yönde etkilemedi. Bunda, İGD'nin tutumu kadar üyeliğin gönüllülük temeline dayanmamasının da rolü büyüktü.

PARTİLİ GENÇLER

Öğrenci gençler arasında sempatizan tabanı daralmasına rağmen TİP önündeki acil görevlerin üstesinden başarıyla geldi. Türkiye'nin sanayi bölgelerinin hepsinde güçlü örgütler kuruldu. İşçi-emekçi sınıfların öncü unsurları Partiye kazanıldı. TİP Birinci Kongresini başarıyla tamamladıktan sonra, seçimlerde sosyalizmin sesi gür ve en geniş biçimde emekçi kitlelere ulaştırıldı. TİP, önündeki zorlukları tüm üyelerinin geceyi gündüze katan çalışmalarıyla yendi.

Parti gençler arasından çok sayıda militan üye kazandı. Ancak, gençler arasında çalışmak Parti'nin çalışmalarının bütünü içinde ağırlık taşımadı. Gençliği örgütleyebilmek için önce sağlam ve yıkılmaz bir Parti yapısının inşası gerekiyordu. Partili gençler kısa bir dönem "İlerici Gençlik" adlı bir yayın organı çıkardılar. Bu yayın organı Partinin gençliği örgütleme perspektifine hizmet etmek için çıkarılmamıştı. TİP sempatizanı bazı gençlerin Parti dışında hazırlığını yaptıkları, üye olduktan sonra da Parti'ye mal ettikleri bir gazete idi. İlerici Gençlik Gazetesi bir bakıma Partili gençler için bir emrivaki oldu. Çünkü gençlik içinde örgütlenmeye dönük olmayan bir yayın organının etkinliği olamazdı, anlamsız kalırdı. Nitekim Parti'nin içinde bulunduğu koşullar nedeniyle gençlik örgütlenmesini gündeme getiremeyen Partili gençler, İlerici Gençlik'in yayınını durdurdular.

Parti dışındaki unsurların hiç biri sosyalist görevlerin bütünlüğünü ve bu görevlerde koşullara bağlı ağırlık kaymaları olabileceğini göremezler. Bu yüzden Parti'nin gençlik içindeki çalışmalara geçici olarak ağırlık verememesinin, gençliğin ihmal edilmesi anlamına geldiğini savunurlar. En başta Parti'nin önemini kavrayamadıkları için bu böyledir. Oysa Parti olmadan sosyalist gençler örgütlenemezler. Parti bir çok görevi bir arada yürütmek zorundadır. Eğer koşullar böyle dayatıyorsa bazı görevlere

öncelik tanımak kaçınılmazdır. Büyük önemine rağmen gençlik kesiminde çalışmaya yeterli ağırlık verilememesi bu nedenledir.

GOŞİZMİN GENÇLİK HAREKETİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Doldurulmayan boşluktan yararlanarak bugün, gençlik içinde en yaygın ve etkin duruma gelmiş olan grup goşistlerdir. Goşistler, solcu üniversite gençliği kesiminde çoğunluk durumundadır. Fakat bu çoğunluk örgütlü değildir. Dev-Genç goşistlerin merkezi örgütü durumuna gelememiştir. Yerel örgütlerden bir kısmı Dev-Genç yönetimine karşıdır.Bunlardan bir kısmı ayrı bir goşist liderlik çevresinde toplanarak, ayrı örgütlenme çabasına girmişlerdir. Dev-Genç'in üyesi olan gençler örgüt disiplinine göre değil, bağlı oldukları goşist merkezlerin direktiflerine göre hareket ederler. Yani Türkiye'de goşizm çok merkezli bir harekettir. En az yayınların sayısı kadar "liderlikler" vardır. Goşistlerin, üniversite, mahalle ve küçük şehirlerdeki gençlik gruplarını etkileyen yanları teorik araçlar değildir. Çünkü goşizmin belli bir teorik görüşü yoktur. Marksizm-Leninizmin sadece edebiyatını yapmaktadırlar. Gerçekte goşist görüşler Troçkizm ve anarşizmden kaynaklanmaktadır. Bugün Türkiye'deki goşist gruplar batının "yeni sol" mihraklarına büyük ilgi duymaktadırlar. Zaten goşizm bütün bu sapkın akımların eklektik bir bileşimidir. Enternasyonalizm goşizme tamamen yabancı bir konudur. Çünkü onlar için "devrimci mücadele" kendileriyle başlar ve kendileriyle biter. Dünya yüzünde revizyonist saymadıkları tek bir işçi sınıfı partisi yok gibidir. 1970 öncesi göklere çıkarılan Küba işçi sınıfı partisi ve lideri Castro bile bugün unutulmaktadır.

Goşizm esas ağırlığını devrimci lafazanlığa ve bireysel terörizme dayanan maceracı eylemlere dayamıştır. Devrimci mücadeleye sempati duyan gençlerin ölen devrimcilere duydukları bü-

yük saygıyı, yine maceracılığı körüklemek için kullanırlar. Bilimsel sosyalistler, devrimci mücadele adına çıktığı yolda öldürülenlere daima büyük saygı duymuşlardır. Şehitlere duyulan bu saygı sadece duygusal nedenlerle değildir. Çünkü onlar devrimci fedakarlığın ve heyecanın simgesi olurlar. Ayrıca emekçi halkın mücadele azmini ve gericiliğe duyduğu sınıf kinini bilerler. Fakat sosyalistler, yanlış yoldaki sosyalistlerin büyük hatalarının dayandığı temelleri öldürülmüş olsalar bile eleştirmekten geri durmazlar. Kişisel yanlışlıkları mahkum etmek çözüm değildir. Önemli olan yanlışa neden olan düşünce sisteminin ve bunun sonucunda ortaya konan eylemlerin yanlışlığını sergilemek ve tekrarlanmasını önlemektir. Goşistlerin ise böyle endişeleri yoktur.

Goşistlerin en büyük açmazları öğrenci kitlesi üzerinde bireysel terörizme dayanarak hakimiyet kurmaya çalışmalarıdır. Kendileri gibidüşünmeyen ilerici-devrimci öğrencilere ve gruplaşmalara karşı zorbalık uygulamayı "devrimci" bir yöntem gibi kullanma eğilimleri görülmektedir. Bu, hem anti-faşist birliğe darbe vurmaktadır, hem de ortadaki öğrenci kitlesi üzerindeki faşist propagandaya zemin hazırlamaktadır. Goşistler nisbi olarak etkin oldukları dönemlerde geniş öğrenci kitlesine hiçbir şey vermemiş, faşistler de bundan çok yararlanmışlardır. Goşistlerin içinde bulunduğu açmaz, eli silahlı faşist katillere fikirden, ilimden, tartışmadan, özgürlükten bahsedebilme fırsatı vermiştir.

MAOCULUK VE GENÇLİK HAREKETİ

Maoculuk, sola ve sosyalizme açık gençlerin karşılaştıkları en büyük tehlikelerden biri durumundadır. Bugün Türkiye'de maocu saflara katılan gençler, bilmeden karşı devrim saflarında yer almaktadırlar. Maocuların sosyalist ülkeleri kötülemekten ve

Türkiye'deki sosyalist harekete saldırmaktan başka hiçbir uğraşları yoktur. Çin'in milliyetçi ve yayılmacı tutumunu gizlemek için ortaya atılan sosyal-emperyalizm teorisi, gençleri doğrudan anti-komünizm batağına çekmektedir. Maocular ilerici-demokrat ve sosyalistlere karşı silahlı saldırılara girişmekte faşistlerden hiç de geri kalmamaktadırlar. Bugün Çin ve Arnavutluk çizgisinde ikiye ayrılmış bulunan maocuların ortak özelliğini de bu yanları belirlemektedir. Maoculuğa karşı mücadele, sosyalist gençlerin en önde gelen görevleri arasındadır.

Parti dışındaki gençler arasında egemen olan bu "sol" görüşlerin hemen hepsi burjuvaziden alınan belli bir icazeti taşımaktadır. Bu akımların hiçbirisi kapitalist düzenin temellerine saldıran, ya da gerçek anti-emperyalist niteliklere sahip olan akımlar değildir. Burjuvazinin keskinliklere müsamahası bundandır. Sosyalistler sapkın akımlara karşı amansız bir mücadele verirken, onların sorumsuzluğuna düşmemeye özen göstermelidirler. Sahte solcular, bu sorumsuzluklarına rağmen, politik tartışmalarda sıkıştıkları zaman, karşılarındakilere kolayca ihbarcılık suçlamaları yöneltebilirler. Bundan amaç kendi sağlıksız yapılarını gizlemektir. Ayrıca 12 Mart döneminde görüldüğü gibi, bu akımlar burjuvazinin sızmalarına açıktır ve kontrol edilebilir durumdadır. Ne goşizm, ne maoculuk, ne de Parti düşmanı başka bir revizyonist çizgi burjuvazi için gerçek tehlike değildir.

SOSYALİST GENÇLİK BİRLİĞİ

Türkiye'de gençlik içinde bir rekabet ortamı vardır. Bugün bu rekabette en az etkiye sahip olanı TSİP'li gençlerin kurduğu SGB'dir. SGB (Sosyalist Gençlik Birliği) kendisine rakip olarak İGD'yi seçmiştir. Ancak, henüz kitlesel güç ve etkinlik bakımından İGD'den çok geridedir. SGB'nin yayın organı, TSİP'in yayın organının gençlik için hazırlanmış bir özeti şeklinde çık-

maktadır. Aynı şekilde SGB'nin gençlik içinde etkisi, TSİP'in sosyalist hareket içindeki etkisi kadar kalmaya mahkumdur. Ne olursa olsun, bugün gençlik içinde çalışma yaparken, örgütsel rekabetin yarattığı koşullar her boyutuyla ele alınmak zorundadır.

Gençliği kazanma mücadelesinde uzun vadeli programlı çalışmaların yanında kısa dönemde önemli atılımlar yapılması kaçınılmaz olmaktadır. Görünüşte birbirine alternatif olan sağlıksız çizgiler, faşist baskıların yarattığı ortamla yanyana gelince sık sık savrulmalara neden olmaktadır. Gençlerin bir anda vanlış görüşlerin peşine takılması çok rastlanan bir durumdur. Gençlik içinde yanlış adımlar atmak, doğru cizgide yürümekten çok daha kolay bir iş haline getirilmiştir. Bu süreci mutlaka ve en kısa zamanda tersine çevirmek sosyalistlerin görevidir.

TİP VE GENÇLİK

TİP'in Birinci Büyük Kongresi Parti'nin önüne önemli görevler koymuştur. "Türkiye İşçi Partisi Birinci Büyük Kongresi; toplumsal yaşamın her alanında süren bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin gerekleri açısından, gençliğin örgütsel dağınıklık içinde olduğunu ve bu durumun olumsuz etkilerini tesbit ederek; tüm emekçi sınıflardan gençler içinde Parti'nin yönlendirici ağırlığını artırma ve bu yönlendirmeyi özellikle yığınsal ve etkin demokratik örgütlenmelere dönük olarak geliştirme yolunda Partilileri görevli kılar."

Kongre kararlarının bu maddesi, gençliğin örgütlenmesini, Partili gençlerin gündem maddesi haline getirmiştir. Yoğunlaşan faşist saldırıları geriletmenin ve yenmenin tek yolu TİP'li gençlerin işçi-emekçi ve öğrenci gençlerin büyük çoğunluğunu kendi saflarında birleştirmeleridir. Devrimci mücadeleye iyi niyetle bağlı, sosyalizme inanmış gençlerin bugün israf edilen enerjilerini anti-faşist ve anti-emperyalist mücadelede etkinlikle kulla-

nabilmeyi sağlayacak başka bir güç yoktur. TİP'li gençler yüksek Partililik bilinçleriyle ve Partilerinden aldıkları güçle toparlayıcı, ulusal bir gençlik örgütü kurabilecek durumdadırlar. Elbette bu kahırlı bir uğraş olacaktır.

Gençlik alanındaki çalışmalardan uzak kalmanın dezavantajları kısa dönemde giderilemeyecektir. Parti dışı görüşlerin yaptıkları tahribatı bir anda silmek mümkün değildir. Tahribatları ve yanlış şartlandırmaları kırmak için zorlu bir ideolojik mücadele gerekecektir.

Gençliği bilimsel sosyalist ilkeler etrafında örgütleyebilmek için tek işin gençlik çalışması olmadığını bilmek gerekir. Sosyalist saflara ilk katılanlar mücadelenin bütünlüğünü kavrayabilen gençler olacaktır. Bunun için gençlere sosyalist teoriyi anlatmanın yanında, Partiyi ve devrimci mücadelenin geçmişini anlatmak gerekmektedir. Sapkın akımları bütün yönleriyle teşhir edebilmek için iyi bir teorik hazırlık gereklidir. Ayrıca, gençliğin sorunları ve çözümü hakkında ayrıntılı araştırmalar yapılması zorunludur. Bütün bunların yanında gençlik örgütünün işçi-köylü-öğrenci gençleri birleştiren bir örgüt olabilmesi için Partinin yol göstermesi, yardımcı olması vazgeçilmez bir koşuldur.

Çeşitli sol gruplardan gelecek saldırılar sosyalist gençleri sekterliğe itmemelidir. Bir yandan tüm demokratik kuruluşlara, gençlik örgütlerine, bunların üyelerine yönelen adli, idari baskılar, öte yandan kanlı faşist saldırılar, ardarda gelen provokasyonlar, gençliği anti-faşist doğrultuda birleştirmeyi acil bir görev haline getirmiştir. Bugün İGD'nin, SGB'nin ve DEV-GENÇ'in çatısı altında toplanan gençlerin büyük çoğunluğuyla anti-faşist mücadelede ortak noktalar bulunabilir. Bunların dışında da çok sayıda gençlik grubu ve örgütlenmesi vardır. Sosyal-demokrasi, yeterince örgütlü olmamakla birlikte, politikleşmemiş fakat anti-faşist saflardaki gençler arasında önemli bir ağırlığa ve etkiye sahiptir.

Sosyalist gençler düşmanca tavırların ustüne, sabırla, ikna yoluyla, dayatan gerçekleri göstererek gitmelidirler. Özellikle bazı kariyerist "liderler" sürekli yeni ayrılık noktaları bulmak için çaba harcayacaklardır. Bölücü tavırlar sahiplerinin oyunlarına düşmeyen bir olgunlukla sergilenmelidir.

Örgütlenme zorunluluğu işçi sınıfının politik yönlendiriciliğindeki gençlerin ideolojik ve pratik ayrım noktalarını tüm boyutlarıyla ortaya koymalarını gerektirecektir. Ancak bu, faşist saldırı ve baskılara aynı ölçüde hedef olan gençlerin birleşmesini engellemez. Örgütler ve politik çizgiler arasındaki ayrılıklar anti-faşist birliğin sağlanmamasının gerekçesi değildir. Ne var ki, birlik sorunu ne kadar önemli olursa olsun, ilkesiz, sözde birlik sağlama anlayışı hiçbirşey yapmamaktan daha tehlikelidir. Çok kolayca oluşturulabilecek ortak eylemlerin ilkesizlik yüzünden sürümcemede kalması, gerçek ve kalıcı bir anti-faşist birlikteliğin oluşmasını engeller ve faşistlere zaman kazandırır.

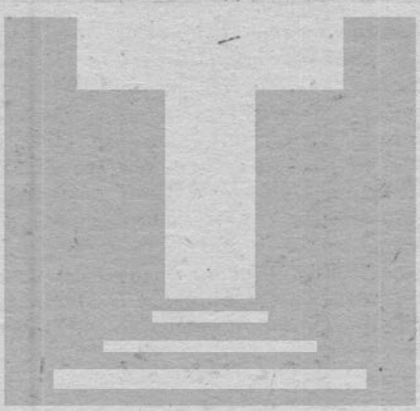
Ortak eylem zorunluluğu duyanlar maceracılığa ve bireysel törerizme dayanan mücadele yöntemlerini reddetmelidirler. Maoculuğun karşı devrim saflarında yer alan bir provokasyon hareketi olduğu tesbit edilmelidir. Grup çıkarlarını ön planda tutan parsa toplayıcı anlayışlardan uzak durmak zorunludur. İlkeli olmak, geçmişte ortak eylemleri baltaladığı ortaya çıkmış böylesi konularda önceden yeterince netleşmekle başlar.

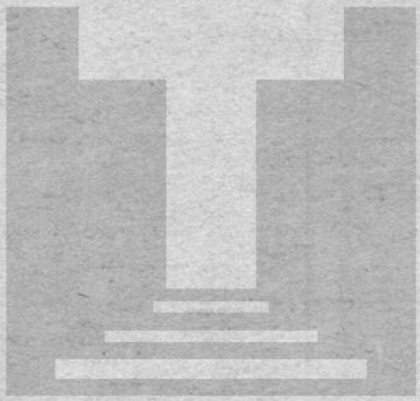
Farklı politik eğilimlerden ilerici-devrimci gençler, aralarında saygılı bir yaklaşım kurabilmelidirler. Sosyalistler anti-faşist mücadeleyi zayıflatan politikalara karşı ödünsüz bir tavır alırken, birlik için her fırsatı değerlendirmeye çalışırlar. Çelişkilere düşmeden doğru tutum içinde bulunmak sosyalistlere has bir özelliktir.

Türkiye İşçi Partisi'nin yolundan yürüyen gençler, zor görevlerin eşiğindedirler. Zor fakat şerefli görevler sosyalistler içindir.

(*) Öğrenci birliklerinin 12 Mart öncesi devrimci gençlik hareketinde önemli bir yeri vardır. Öğrenciler serbest seçimler sonucunda temsilcilerini birlik yönetimine getiriyorlardı. Öğrenci birlikleri öğrencilerin birçok sorununun çözümü ile ilgilenirdi. Şebeke, öğrenci birliklerinden alınırdı. Bu kuruluşların varlığı sayesinde üniversite ve fakültelerde geniş bir demokratik ortam vardı. Öğrenci birlikleri öğrencilerin kollektif iradesini temsil ediyor, kitlenin kollektif eylemini kolaylaştırıyordu. Öğrenci birliğinin yasal olması, birlik seçimlerine katılan grupların da yasal sayılmasını sağlıyor ve bu gruplar okul içinde sürekli bir yer elde edebiliyorlardı. Fikirlerin serbestçe tartışma olanağının olduğu yerlerde hep sosyalistler kazançlı çıkıyorlardı. MDD'ciler bu yasal kuruluşlara bir yerden sonra önem vermediler. Öğrenci sorunlarını küçümsediler. Burjuvazi ise birliklerin önemini çok iyi kavramıştı. 12 Mart döneminde çıkarılan yasalarla birlikler kaldırıldı. Burjuvazi böylece üniversite içi demokrasiye, özerkliğe ve öğrencilerin yığınsal mücadelesine en büyük darbeyi indirmiş oluyordu.

TÜSTAV

TÜSTAV

TÜSTAV

TÜSTAV

Fiyatı 10 TL